

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (1189) 1972 LAPKRIČIO - NOVEMBER 16

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Nesavom plunksnom

Juokingai atrodytų, jei varna puoštųsi gandro, o višta povo plunksnomis. Kiekvienas padaras gamtoje turi savo prigimtį, savo pavidalą, ir bandymas puošti jį svetimom formom ardo tą pirmąją išikimybę, sujaukia stilių bei turėtą harmoniją. Tai ryškų ir tais atvejais, kai žmogus dirbtinai bando puošti žvėrių kailiais, kaukėmis, paukščių plunksnomis ir t.t. Tuo būdu jis pridengia savo žmogiškąjį pavidalą, jį užmaskuoja ir paslepia tikrąjį veidą. Taip daroma teatre, nes ten reikia paslėpti savąjį pavidalą ir sukurti naują, kurio reikalauja pasiimtas vaidmuo. Bet kuo pateisinti žmones, kurie nori pridengti savo tikrąjį pavidalą realia gyvenime? Kad taip daro nusikaltėliai, yra suprantama, bet kad taip daro padorus žmonės, nematyti aiškių motyvų. Tai sakdami turime galvoje pavardes, t.y. lietuviškų pavardžių keitimą slaviškomis, vokiškomis, angliškoms, portugališkomis ir panašiai. Žinome, kad carinės okupacijos laikais pavardės slaviškumas buvo privalomas tiems, kurie norėjo pasiekti šviesesnį gyvenimą. Pvz. ir vyskupas Motiejus Valančius turėjo pasidaryti Valančiauskų. Tokių atvejų buvo daugybė. Juose atsispindėjo iš-tisa epocha, kurios likučiai neišnyko iki mūsų laikų. Tai vergovės laikų, slaviškos įtakos pėdsakai, kuriuos nevienas ir dažar brangina. Tai esanti "tradicija", kurią reikia gerbti, išlaikyti "testinumą". Dėlto daugelis lietuvių ir liko su slaviškom arba suslavintom pavardėm.

Pavardžių problema nėra pasibaigusi ir išeivioj. Vieni yra linkę pasilaikyti senąsias pavardes su slaviškom galūnėm, kiti bando jas trumpinti ir anglinti, vokieltinti, portugalinti... Taigi, svetimos plunksnos nuolat skverbiasi į lietuvių gyvenimą. Ypač ima gausėti pavardžių anglinimo atvejai Amerikoje ir Kanadoje. Kol tai buvo vienas kitas atvejis, niekas nekreipė dėmesio, bet kai atvejai ima dažnėti bei gausėti, mūsų visuomenei kyla rūpestis. Kada matome spaudoje žinią apie grynai lietuviškos pavardės iškeitimą į Scott ar Smith, kyla klausimas, ko tuo siekiama, kas norima paslėpti. Greičiausiai norima pridengti savo lietuvišką kilmę kuria nors oportunistine dingstimi. Tuo būdu, matyt, norima pašalinti kliūtis į plačiuosius vandenis sau ir savo vaikams. Jei tokia dingstimi anglinamos ar prancūzinamos pavardės, tai pasirinktoji priedanga yra labai nepatikiama, nes por svetimas plunksnas lengvai matyti tikrasis veidas. Ji ne tik neužtikrina kelio į plačiuosius vandenis, bet ir daro žmogų įtartą, nepatikimą, išsižadantį savo lietuviškos žymės dėl karjeros. Tokius karjeristus greitai pastebi atsakingieji ir nusišuka nuo jų. Teko girdėti vieną atvejį Kvebeke, kur teismas atsiskakė pakeisti ateivio pavardę, kad tuo būdu būtų palengvintas prisitaikymas prie vietinio gyvenimo. Esą ir senoji pavardė tam nekludanti.

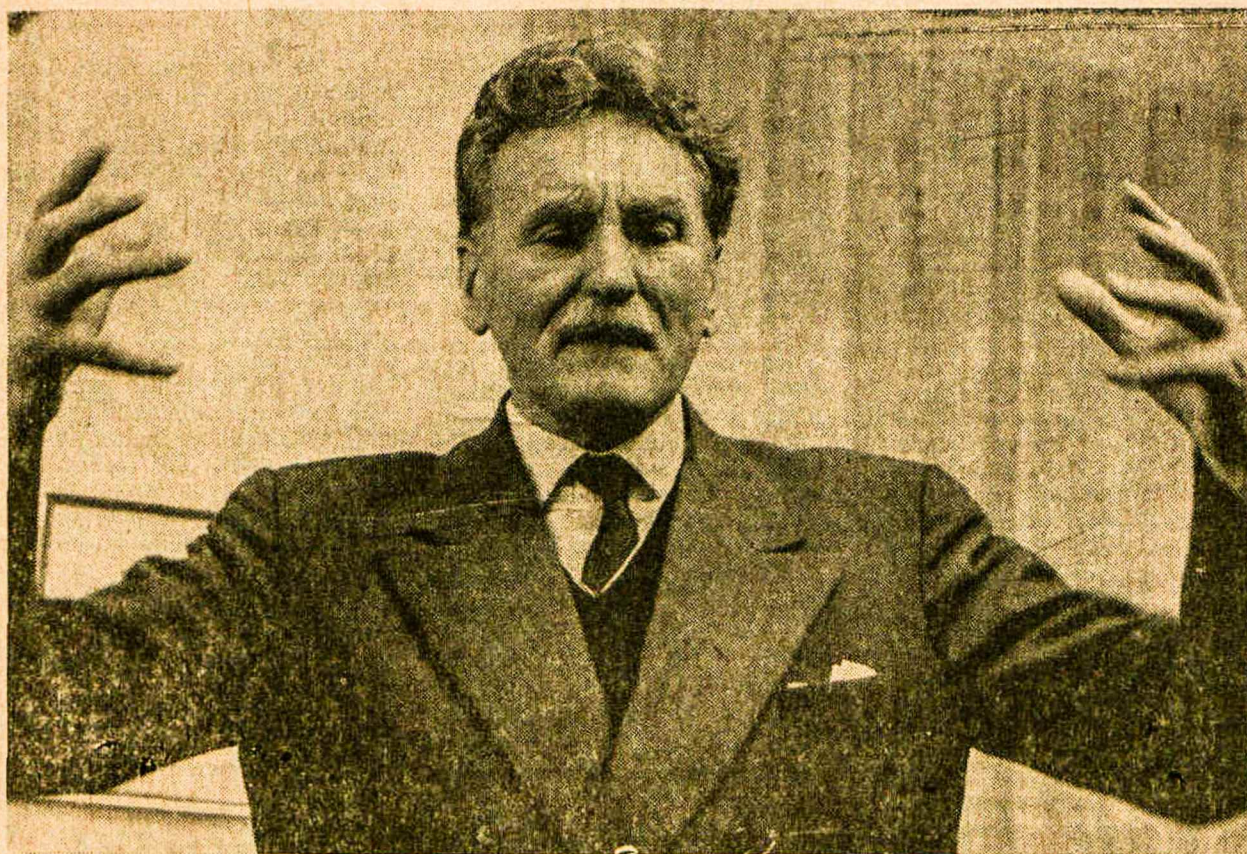
Yra tautiečių, kurie apsiakio svetimom plunksnom, kad lengviau gautų tarnybą arba sėkmingiau įsitvirtintų versle. Bet tai apgaulės plunksnos. Jas visi greitai pastebi ir pamato tikrąjį veidą. Ir tarnyboje, ir versle, ir kitose srityse svarbiausias dalykas yra ne pavardė, bet kvalifikacijos, žmogaus asmuo. Juk turime ir Amerikoje, ir Kanadoje nemažai profesorių, verslininkų ir kitokių profesijų žmonių su lietuviškiausiom pavardėm. Tai rodo, kad jos nė kiek jų karjerai nepakenkė! O jeigu kur vyrąja diskriminacija, tai pakeista pavardė nieko nepadės, nes tai labai permatomas šydas. Be to, yra atvejų, kur neangliška pavardė, ypač europiečių, yra labiau vertinama. Dėlto visi tie, kurie angliškai savo pavardės, apgaudinėja save ir kitus. Pradžioje sudaro nuomonę, kad jis skotas, o vėliau paaiškėja kas kita. Tai nėra garbingas žingsnis. Tiesa, yra tautiečių, kurie keičia savo pavardes, nes nori jas sulietuvinti. Jie tuo būdu atsisako senos vergiškos tradicijos ir pradeda naują, grynai lietuvišką. Tai garbingas žingsnis, rodas tautinį sąmoningumą. Lietuviškos pavardės, kaip ir graikiškos, net ir anglų yra lengvai išstiriamos, nesudaro keblumų kasdieniniame gyvenime. Jei kas jaučia reikalą keisti savo pavardę, turėtų pasitarti su nusimanančiais ir parinkti gražią, lietuvišką formą. Tai pagirtina linkmė, kurią turėtų pasukti visi išeivijos tautiečiai, ypač dabar, kai etninės kultūros susilaukė didesnio dėmesio JAV ir Kanados valdžios sluogsnuose.

Kanados įvykiai

LAUKIA NAUJOJO PARLAMENTO

Liberalų partijos poziciją sustiprinę balsų perskaičiavimas rinkiminėse apylinkėse, kur laimėjimai buvo pasiekti su maža persvara. Saskačevano Meadow Lake apylinkėje laimėtojų buvo pripažintas ne konservatorių A. Cadieu, bet liberalas E. Nesdoly. Liberalų ir konservatorių atstovų santykius pasiekė 109:108 pirmųjų naudai. Tačiau po poros dienų vėl buvo pasiektos lygiosios — 108:108, kai teisėjas pripažino galutinį pralaimėjimą prekybos ministeriui J. L. Pepin. Premjero P. E. Trudeau nuotaka turbūt geriausiai išreiškia rinkimus laimėjusiam prezidentui R. Niksonui pasista sveikinimo telegrama: "Priimkite mano nuoširdžiausius sveikinimus Jūsų didžiulės pergalės proga. Jūs pasiekta dauguma yra išpūdinga visais požūriais, ypač kai į ją žvelgia žmogus, turėjęs patenkinimą labai nežymia persvara..." Premjeras P. E. Trudeau turėjo jau keletą pasitarimų su savo ministriais ir parlamento nariais, bet dar nėra paskelbęs parlamento susaukimo datos. Atrodo, laukiama galutinio balsavimo duomenų. Opozicinės partijos reikalauja neatidėlioti parlamento susaukimo ir imtis priemonių nedarbu sumažinti. Rūpesti joms kelia Kanados statistikos pasuklinieji duomenys: spalio mėnesį sezoninis nedarbo nuošimtis nuo 7,1 nukrito iki

6,9, bet bedarbių skaičius padidėjo 24.000 ir pasiekė 483.000. Žiemos mėnesiais jis dar labiau pakils, jeigu nebus imtasi griežtų priemonių. Neoficialios žinios, premjero P. E. Trudeau vyriausybė planuoja paskirti vietinės iniciatyvos programai \$35 milijonus, nelaukdama parlamento pritarimo. Imigracijos ministeris B. Mackasey pranešė spaudos konferencijoje, kad Kanada užplūdusi turistais nebus leidžiama prašyti imigranto teisių. Tą teisę turistams buvo suteikusi premjero L. B. Pearsono vyriausybė 1967 m. B. Mackasey pasirašė, kad teks peržiūrėti ir atitinkamai reformuoti imigracijos įstatymus, kuriuos dabar taip lengvai apeina turistai vaidinantys nelegalūs imigrantai. Iš Toronto Maltono aerodromo Indijon buvo grąžinti 44 indiečiai, kurių imigracijos pareigūnai nesutiko pripažinti turistais. Kiekvienam indiečiui ši kelionė kainavo apie \$1.200. Tai buvo jų ilgų darbo metų santaupos, turėjusios atverti užpalkines duris Kanadon. Si griežta priemonė turi tikslą sustabdyti nelegalių imigrantų antplūdį, kurį organizavo davė dideli pelną darandis nesažiningų žmonių agentūros užsienyje. Amerikiečių "Deltos" raketa į erdves buvo iššautas pirmasis (Nukelta į 6-tą psl.)

Profesorius Juozas Eretas paskaitos metu laisvajame pasaulyje. Jis yra daug pasidarbavęs Lietuvoje nepriklausomybės laikais. Jos laisvės kova jis sielojasi ir dabar, gyvendamas Šveicarijoje

Išėivija neturi tapti muzėjumi!

Valandėlė su profesoriumi Juozu Eretu, neseniai sulaukusi 75 metų amžiaus

Kas šiandien nori atkankyti mūsų veikėją, tas šveicarų Bazelyje turi užlipti ant to kalnelio prie miesto pakraščio, kur jis yra išsinuomojęs butelį. Kambareliuose iki lubų prikrauta knygų, kurios smalsiai žiūri į rašomąjį stalą, kur žilstelėjęs šeimninkas miklina savo plunksną. Pakeldamas žvilgsnį nuo popierių, jis mato papėdėje išstusį miestą, panašiai kaip kadaise matė Kauną nuo Žaliojo kalno, kur tuomet gyveno. Bet profesorius, mėgstas dar platesnius horizontus, rytų link regi ir Lietuvą, apie kurią sukėsi ir šis pasikalbėjimas.

— Didžiųjų savo gyvenimo dalį Jūs atidavėte Lietuvai, besikeliančiai iš caro vergijos ir iš pirmo pasaulinio karo pelenų. Tarnavote kaip savanoris karinomenėje, dirbote užsienio reikalų ministerijoje, universitete ir visuomenėje. Kaip vertinate aną savo darbą?

— Sie Jūs klausimai man dažnai statomi, ir į juos teturiu vieną ir tą patį atsakymą: jei aš vėl turėčiau apsispręsti, ar vykti Lietuvon, ar priimti vieną tų kitų pasiūlymų, kurie tuomet mane gundė, tai nesvyruodamas vėl pasisakyčiau už Lietuvą. Tiesa, tuomet mane labai viliojo Paduvos-Venecijos universiteto kvietimas dėstyti jame germanistiką. Tačiau man, laisvę mylinčiam šveicarui, arčiau prie širdies buvo didysis nuotykis — prisidėti prie Lietuvos atstatymo.

Sitaip apsispręsti mane labiausiai nuteikė 1918 m. Lozanoje miręs Klaipėdos patriotas Mykolas Ašmys, kuris prieš mirtį mane tiesiog prisaikdino jo vietoje vykti Lietuvon pasidabuoti. Vykau. Be abejonės ir dabar dirbčiau tame krašte, kuris tapo antra mano tėvyne ir kurio žemė priglaudė porą mano sūnų. 1941 m. pasitraukdamas iš jos ne nemaniau pasitraukti iš savo įsipareigojimo jai: išvykau tikėdamas galėsiąs Vakaruose laisviai kovoti su okupantais. Šveicarija tam yra tinkamesnė vieta, negu Sibiras...

— Ar savąją auką Lietuvai laikote prasminga, turint galvoje, kad sovietai sugriovė visą Jūsų stasiją?

— Nors nepriklausomybė tebuvo, anot Pakšto, "tik trumpai svystelėjęs meteoras", kurio blizgėjimą mes džiaugėmės tarp 1918 ir 1940 metų, tai visdėlto buvo vienas reikšmingiausių laikotarpių Lietuvos istorijoje. Tik pagalvokime: po žlugimo senosios valstybės 1795 m. lietuviai 1918 m. vėl pajėgė atkovoti savo suverenumą. Šią istorišką valandą galėti jiems padėti — tai tiesiog privilegija. Ir kiek ta atnaujinta valstybė per tuos 22 laisvės metus, per tą akimirksnį, pasiekė! Tuomet mūsų liaudis tiesiogiai galėjo sakyti: "Mūsų šalėlė gėra buite!" Dėlto šis modelis, nepaisant jame pasitaikiusių silpnųjų, švies ir būsimoms kartoms bei paskaitin j

panašią kūrėją. Dėlto ir dabar mano širdyje nėra vietos melancholijai ar net rezignacijai.

— Iš tikrųjų. Jūs ir dabar nepamirštate Lietuvos — esate vienas jos laisvės šauklių. Bet ar Jūsų šauksmas randa pakankamą atgarsį Vakaruose? Kas iš viso finansuoja Jūsų akciją?

— 1941 m. aš Lietuvą palikau tik fiziškai, bet ją išsinešiau savo būtyje. Šveicarija mane vėl prielankiausiai priėmė ir kartu visą šeimą viskuo aprūpino. Už tai aš savo giminei esu labai dėkingas. Bet dėkingiausias jai esu už laisvę, kuri man leidžia nevaržomai kovoti už baltiečių išlaisvinimą iš dabartinės vergijos. Tuo pasinaudodamas aš, be kitko, vokiečių kalba išleisdinau trilogiją "Užmirštieji baltiečiai", "Baltiečių likimas" ir "Apie europiečių Adomą". Ji pasiekė tam tikrą Vidurio Europos visuomeninį elitą, kurio dalis paskui mane dar pakvietė paskaitoms papildyti informaciją. Koks pasisekimas? Politikų tarpe jaučiu daug simpatijų mūsų siekiams. Sunkiau gi su oficialiais valdžių atstovais, kuriuos varžo jų šalių — daugiausia ekonomiskieji — interesai Sovietų Rusijoje. Bet reikia kreiptis ir į juos, juk lašas po lašo ir akmenį pratašo. O kaip su finansais? Kadangi šį darbą dirbu savo iniciatyva, jį ir pats finansuoju. Kadaise vienas šveicariečių bankininkas rėmė graikų išlaisvinimo kovas prieš turkus savo milijonais. Tai kodėl man neparemti baltiečius nors dalele savo pensijos? Manau, kad tai mano pareiga padėti okupacijai kenčiantiems, kurie neša kur kas sunkesnę kryžių, negu mes.

— Tikra tiesa, Profesoriau. Kaip iš viso žiūrėti į išeivijos gyvenimą? Ar jį atlieka savo misija pavergtai Lietuvai?

— Su džiaugsmu galime konstatuoti, kad žymi išeivių dalis pasigėrėtina uolumu vykdo savo misiją. Bet pasitaiko ir tokių, kurie užsidaro savo savimeilės kiaute. Tiesa, mums naudinga turėti pelningas vietas, puošnias rezidencijas, prašmatnias mašinas, garbingus čempionatus. Bet visu tuo mes gryną sąžinę tegalime džiaugtis, jei savo poziciją bei savo turto pirmąją eilę panaudojame priešpausdus prislėgtiems padėti. Bet ar visada taip darome? Tikrovė rodo ką kita. Antai, ar neskauo, kad mūsų berniukų gimnazija turėjo užsidaryti? Ar nemažiau skaudu išgirsti, kad mūsų enciklopedijų rėmėjai leidejiu skolingi virš 20.000 dolerių? Ir ar neskauo, kad prof. A. Salys prieš pat mirtį su kartėliu širdyje turėjo konstatuoti, kad pas jį ir akademinius lituanistus ruošėsi keli svetimtaučiai, bet nebuvo nė vieno lietuvio? Gaila, kad taip yra, nes dabartinis momentas nepaprastai patogus laisvei atkovoti.

— Ar tuo norėjote pasakyti, kad dabartinis pasaulis savo tau-

tų laisvėjimo keliu?

— Į šią klausimą nedvejodant galima atsakyti teigiamai. Pasižiūrėkite tik į Afrikos žemėlapi: dar prieš antrąjį pasaulinį karą šis kontinentas buvo europiečių kolonijinis grobis, o šiandieną naują jo žemėlapi puošia virš 30 nepriklausomų valstybių. Toks pat išlaisvinimas vyksta ir Azijoje. Yra tik laiko klausimas, kada šis džiuginantis procesas užgriebs ir Sovietų Rusiją. Ji dabar tėra vieninge kolonijinė užgrobia pasaulyje, nes savo naguose laiko apie 130 įvairių tautų bei tautelių, kurios sudaro beveik pusę Maskvos imperijos gyventojų — apie 120 milijonų. Jų tarpe yra jau visai susipratusių etninių grupių: ukrainiečiai, armėnai, kaukazičiai, jau nekalbant apie baltiečius. Tasai tautinis samonėjimas nesulaikomai eina gilyn, taip kad sovietai anksčiau ar vėliau bus priversti išsirykinusiomis tautomis suteikti laisvę. Jau dabartinė konstitucija atsiromus respublikoms leidžia pasitraukti iš bendros sąjungos. Šiandien tai, žinoma, "popierinė" teisė, bet vėliau ji gali tapti visai realiu keliu į nepriklausomybę. Gerai, kad jį dabar kitur suteikiama juodukams ir geltonodžiams. Ar tad akivaizdoje šio išganingo fakto jau taip "akipleišiška" reikalauti laisvės ir baltiesiems?

— Bet kaip mes, išeiviai, galime pagreitinti šį laisvėjimo procesą?

— Aišku, pati sunkioji tos kovos dalis guli ant mūsų brolių ir seserų pečių Lietuvoje. Bet kadangi jie tarptautinėje arenoje tik išimtiniais atvejais gali pasireikšti, tai mūsų pareiga juos pavaduoti. Juk ar ne tam mes savo kraštą palikome? Netrukus atsiras mums puiki proga Europos Saugumo Konferencijai, kuri turėtų įvykti ateinančiais metais. Sovietų Rusija, tikroji jos sumanytoja, nori joje išgauti tokius sprendimus, kurie ją užtikrintų visą jos grobį Vidurio Europoje. Tai palengvintų jai dar arčiau prislinkti prie siekiamo Atlanto. Laisvoji Europa, nors ir gerai nuvokia tuos Maskvos kėsus, sutinka su tokia konferencija, kurioje, vakariečių pageidavimu, turėtų dalyvauti ir JAV su Kanada. Pažymėtina, kad ir sovietų arkipriešas Kinija irgi nori atsitiesti savo atstovus. Tuo būdu ši konferencija galėtų tapti pakaitalu taikos konferencijos, kurios mes po antrojo pasaulinio karo vis dar pasigendame. Aišku kaip ant delno, kad sovietai iš tos konferencijos laukia pritarimo Pabaltijo respublikų prijungimui prie savo imperijos. Mums gi jį duotų išskirtinę proga viso pasaulio akivaizdoje išskirti savo gyvybinę bei teisėtą reikalą. Kadangi tokia situacija vargu ar greit vėl pasitaikys, mes turėtume iš karto nertis panaudojami visas ga-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

JAV PREZIDENTO RINKIMUOSE TRIUSKINANCIOS PERGALES SUSILAUKĘ respublikininkų kandidatas R. Niksonas, įveikęs demokratų kandidatą senatorių G. McGovern visose valstijose, išskyrus Massachusetts ir Kolumbijos distriktą, kuriame yra sostinė Vašingtonas. Už prez. R. Niksoną pasisakė apie 61% rinkėjų, už senatorių G. McGovern — apie 38%. JAV senatas ir atstovų rūmai pasiliko ligišiolinėje demokratų partijos kontrolėje. Senate demokratai savo atstovų skaičių padidino dviem. Atstovų rūmuose nežymaus laimėjimo susilaukė respublikininkai, šiek tiek apkarpe demokratų turėtą daugumą, bet neįstengė išsikovoti persvaros. Prez. R. Niksono perrinkimą palankiai sutiko ne tik laisvieji pasaulio kraštai, bet ir komunistų valstybės. Komunistinės Kinijos spauda

pirmą kartą savo istorijoje paskelbė JAV rinkimų rezultatus. S. Vietnamas su prez. R. Niksonu tikisi užbaigti taikos sutartį, o Sovietų Sąjungai, be abejonės, rūpi Europos saugumo konferencija, kurią įgyvendinti bus galima tik su prez. R. Niksono pritarimu. Suomijos vyriausybė jau pakvietė 34 valstybių atstovus lapkričio 22 d. į Helsinkį pradinams pasitarimams konferencijos klausimu. Kadangi prez. R. Niksonui, atrodo, teks skirti Europai ir Artimiesiems Rytams. Su Sovietų Sąjunga pradėtas suartėjimas greičiausiai bus užbaigtas dabartinį Europos žemėlapi patvirtinančia saugumo konferencija. Taiką į Artimuosius Rytus tegali sugrąžinti Maskvos spaudimas arabams ir Vašingtono spaudimas Izraeliui. Lig šiol prez. R. Niksonas vengė betkokią didesnio spaudimo Izraeliui, nenorėdamas prarasti žydų kilmės amerikiečių balsus.

DIDEJANTI ITAMPA

Egipto prez. A. Sadato įsakymas sovietų karių, patarėjų, aviacijos ir priešlėktuvinių raketų iškraustymas neatnešė įtampos sumažėjimo. Priešingai — ją gerokai padidino Izraelio vyriausybės nutarimas savo nuožniara bombarduoti arabų partizanų bazes, net nelaukiant provokacijos. Kadaise sovietų antplūdį Egiptan paskatino Izraelio naikintuvų skrydžiai ir bombos virš visos Egipto teritorijos. Panašaus rezultato, matyt, susilauks ir dabartinis keršto principas, nesiskaitymas su arabų valstybių sienomis. Prez. A. Sadatas jau atleido prieš sovietus nusistačiusį generalinio štabo viršininką ir krašto apsaugos ministrį gen. M. A. Sadeką, o jo vieton paskyrė gen. A. Ismailą, kuris yra baigęs sovietų karinę akademiją. Egipto premjeras A. Sidky gen. A. Ismailą buvo nusivėgęs Maskvon, kur buvo pradėti pokalbiai santykiams gerinti. Kairan jiedu parsivėžė L. Brežnevo, A. Kosygino ir N. Podgorno pažadą dalyvauti arabų kraštų vadų konferencijoje.

Dabar kelionei į Maskvą vėl ruošiasi naujasis krašto apsaugos ministris gen. A. Ismailas, kuriam labiausiai rūpi ginklavimosi reikalai. Libano laikraščio "Al Nahar" pranešimu, Sovietų Sąjunga jau yra sutikusi grąžinti Egiptan "SAM-6" tipo priešlėktuvines raketas, o jo jomis tikriausiai pradės plaukti ir kiti sovietų ginklai. Tada vėl nuidais Amerikai skirtas Izraelio pagalbos šauksmas, kuris šį kartą gali susilaukti šaltos rinkimų laimėjusio prez. R. Niksono reakcijos. Jungtinių Tautų visumos posėdžiuose JAV jau propaguoja mintį, kad Izraelis iš Palestinos išstumtiems arabams turi atsilyginti pinigais arba namais.

DVI VOKIETIJOS

V. Vokietijos kancleris W. Brandto vyriausiasis derybininkas E. Bahr ir R. Vokietijos atstovas M. Kohl savo inicialais patvirtino naują sutartį, kuri oficialiai bus pasirašyta po federacinio parlamento rinkimų V. Vokietijoje. Naujoji sutartis pripažįsta dvi Vokietijas ir V. Vokietijos teises V. Berlyne, o taip pat ir II D. karo keturių sąjungininkų įsipareigojimus visos Vokietijos klausimu. Ši paragrafą kancleris W. Brandtas laiko garantija, kad ateityje abi Vokietijas bus galima sujungti į vieną valstybę. Iš tikrųjų tą sutarties dalį padiktavo Berlyne posėdžiavusieji Sovietų Sąjun-

gos, Britanijos, JAV ir Prancūzijos ambasadoriai, paskelbę bendrą pranešimą savo sostinėse. Nors R. Vokietija nebuvo linkusi sutikti su tolimesne keturių sąjungininkų kontrole, ją privertė paklusti Sovietų Sąjungai. Keturių ambasadorių įsipareigojimų patvirtinimas ir pati naujoji sutartis leis abiem Vokietijom, kaip atskirom valstybėm, įsijungti į Jungtines Tautas. Vokietijų susijungimui beveik nelieta jokios vilties. Kancleris W. Brandtas džiaugiasi, kad sutartimi buvo užbaigtas šaltasis karas, bet ji, deja, nepašalin sienos tarp Rytų ir Vakarų Berlyno, nepanaikins minų zonos R. Vokietijos pasieny.

KAINŲ IR ALGŲ KONTROLĖ

Britanijos premjeras E. Heath, skelbdamas kovą infliacijai, įvedė tris mėnesius trukusiančią kainų ir atlyginimų kontrolę, kuri gali būti pratęsta. Konservatorių vyriausybė planuoja pokalbius su pramonės ir unių vadais sutarti savanoriškos kontrolės priemonės, bet unių vadai jau yra pasmerkę algų kontrolę, o opozicinė darbiečių partija su savo vadu H. Wilsonu šias priemones laiko konservatorių partijos nesugebėjimo išdava. Įvestoji kontrolė apima gaminių kainas, algas, butų ir kambarių nuomą, dividendus už investuotą kapitalą.

PARADAS MASKVOJE

Spalio revoliucijos 55-tąsias metines Sovietų Sąjunga paminėjo tradiciniu paradu Maskvos Raudonojoje aikštėje. Jau penktus metus iš eilės parade nesimatė jokių naujų ginklų. Krašto apsaugos ministras A. Grečkov savo kalboje puolė imperialistus užsienyje, bet nesuminėjo JAV, kaip būdavo įprasta lig šiol. Jis betgi žadėjo Sovietų Sąjungos paramą S. Vietnamui ir progresyviems arabų kraštams. Revoliucijos suakcikliu skirtingame minėjime politbiuro narys K. Mazurovas pakartojo tradicinį priekaištus komunistinei Kinijai už tarptautinio komunizmo skaldymą ir jos antisovietines nuotaikas, priversdamas išeiti iš šalės Kinijos ambasadorių L. Hsiu-čuan. Revoliucijos metinės sovietams šį kartą nebuvo linksmos dėl ekonominių komplikacijų. Valstybinio planavimo komiteto posėdyje premjeras A. Kosyginas pripažino, kad grūdamas užsienyje pirkti jau teko išleisti \$2 bilijonus. Jis ragino susiveržyti diržus, didinti įmonių produkciją ir vengti naujų fabrikų statybos, kol nepagerės krašto ekonominė būklė. Maskvoje kalbama, kad Moldavijos koncentracinėje stovykloje po nesėkmingos vidurių operacijos mirė 1968 m. nuėstas 6 metų kalėti už Sovietų Sąjungos "šmeižimą" Jurius Galanskas. Jo anuometinis teismas susilaukė daug protestų pačioje Sovietų Sąjungoje ir užsienyje.

NEPAGEIDAUJAMAS PILIETIS Izraelio vyriausybė atsisakė duoti savo pilietybę žydų kilmės Mafia kriminalistui M. Lanskiui, 71 metų amžiaus, prieš dvejus metus iš JAV pabėgusiam Izraelin. Grįžimo teise gali pasinaudoti kiekvienas žydas, kuriam automatiškai suteikiama Izraelio pilietybė. M. Lanskio atveju betgi buvo nutarta, kad jo pasilikimas Izraelyje šį kraštą paverttų rojumi žydų kriminaliniams nusikaltėliams. M. Lanskis, kurio JAV laukia teismas už nesumokėtus pajamų mokesčius bei kitus nusikaltimus, žadėjo duoti milijoną dolerių jį prielausti sutinkančiam kraštui. Tokią prieglaudą jam atskakė Šveicarija, Haiti, Brazilija, Argentina ir Paragvajus. Jam teikiama viena išeitis — iš P. Amerikos kirsti į Miami, kur jis buvo sumintas.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Redakcija: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
 Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
 Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Olandijos katekizmas jauniui, vartotas per paskutiniuosius dvejus metus v y s k u p u Uberto Ernst ir Johannes Bluyssen vyskupijoje, Vatikano potvarkiu uždraustas. Bendrą to uždraudimo dokumentą paskelbė kunigų kongregacija, vadovaujama kard. Wright, ir doktrinos kongregacija, vadovaujama kard. Šeperio. Dokumentas pabrėžia, kad po atidavus patikrinimo rasta, jog katekizme yra daug svarbių trūkumų.

* Tikėjimas ir malda yra būtini elementai vienuoliniame gyvenime — pareiškė kard. Idelbrando Antoniutti, perspėdamas saugotis laikurių reformų, vedančių į papročius, prieštaraujančius vienuolių konstitucijoms. Ypatingai jis pabrėžė vienuoliams besąlyginio atsidavimo Dievui reikala. Taipogi, jo manymu, negali būti jokio vienuolinio gyvenimo be atsidavimo K. Bendrijos ir vienuolių vadovybei. Kard. Antoniutti, vienuolinių bei pasaulietinių įstaigų kongregacijos prefektas, pargyres visą eilę gerų reformų, perspėjo tuos, kurie siūlo įtartinos vertės reformas. Primindamas, kad šio laikotarpio jaunimas daugiau nei betkada veržiasi į įsipareigojimus, atsisakančius patogaus, linksmo gyvenimo, kardinolas skatino vienuolių vertinti evangelizacijos gyvenimo vertybes, tarnaujančias artimui nuolatinio darbu, malda, neturtu, skastybe ir paklusnumu.

* Vienuolinio gyvenimo krizė esanti tokia gili, kad dabar esą galima kalbėti ne apie vienuolių atsinaujinimą, o apie jų dekadenciją, — pareiškė kard. Jean Danielou, SJ, Vatikano radijų duotame pasikalbėjime. Krizė vienuoliuose pasireiškianti įvairiose srityse. Evangelistai patarimai, kaip neturtas, skastybė ir paklusnumas, nebeįtampa pasisavintimi Dievui, o vertinami tik sociologiniu bei psichologiniu požiūriu. Rūpinamasi neatrodyti turtingais, tačiau asmeninio neturto nebėra. Grupiniai ginčai atstoja paklusnumą, o kovoję prieš formalizmą ir reguliarumą maldos gyvenimas esąs apleidžiamas. Pagal kardinolą, tai įvykė klaidingai aiškinant II Vatikano santarybos nutarimus. Santaryba raginusi visus didesnei Evangelijos ištikimybę, pritaikant šio laiko aplinkybėms vienuolių konstitucijas, tačiau klaidingas aiškinimas nuvedęs supasaulėjimo keliu. Klaidingas laisvės supratimas nuvedęs į institucijų bei įstatymų negerbimą, pasitenkinant spontaniškumu bei improvizacija. Dabartiniai reformatoriai pamiršę, kad net ir aplinkybės keičiantis pagrindiniai žmogaus ir K. Bendrijos struktūriniai elementai pasilieka tie patys. Jo manymu, vienintelė išeitis būtų sustabdyti dabartinę klaidingą reformą, vykstančią vienuoliuose, ir nurodyti daromas klaidas.

* Benediktinai vienuoliai iš Ampleforth, Belmont ir Douai abatijų, susirinkę Coventry anglikonų katedroje, sugedoję mišparus. Jų mišparai paskutinią kartą toje katedroje buvo skambėję prieš 434 metus, kai Anglijos Katalikų Bendrija dar nebuvo atsiskyrusi nuo Romos.

* Eilė Katalikų Bendrijos vyru, pasak kardinolo Pericle Felici, II Vatikano santarybos dok-

kumentų interpretavimo komisijs pirmininko, savo aiškinimais veda tikinčiuosius ne ta linkme, kurią siūlo II Vatikano santarybos dokumentai. Jis perspėjo visus katalikus stengtis žiūrėti į viską objektyviai ir nesiduoti suvedžiojimams. Į suvedžiojotų eiles jis įrikiavo eilę teologų.

* Austrijos katalikai ir protestantai susijungė bendrai kovai prieš Jahovos liudininkus, kurie ten veda ypatingą propagandinę kovą prieš krikščionis.

* Tarptautiniame eucharistiniame kongrese Sydnejuje, Australijoje, 1973 m. vasario 18-25 d.d. dalyvavo ir popiežius Paulius VI. Jis dalyvavo paskutiniuose dviejose kongresuose Bombėje ir Bogotoje.

* S. Vietname naujieji kandidatai į kunigus dabar ruošiami senovišku, prieš Tridento santarybą naudotu metodu. Kandidatas gyvena su dviem ar trim vyresnių kunigų ir per kelis metus iš jų gauna teorinius bei praktinius pamokymus.

* Nicolae Ceausescu, Rumunijos kompartijos gen. sekretorius, iškirtikavo universitetų dėstytojų ir studentų elgesį. Esanti gėda, kai Kaledū metu galima matyti studentų draugijų bei komunistinių jaunimo organizacijų narius, klūpančius pirmose bažnyčių eilėse. Esą jam sunku suprasti, kaip dabartiniai ir ateities komunistai mokslininkai gali tikėti, jog lietus priklauso nuo Dievo.

* Teresės Neumann 10 metų mirties sukakties proga apie 4,000 žmonių susirinko jos gyventame Konnerstreuht kaimelyje prie Čekoslovakijos sienos Eucharistinė Maldos Dienai. Ji turėjo Kristaus žaidų ženklus savo kūne ir 35 paskutiniuosius gyvenimo metus, sakoma, nieko nevalgius, išskyrus kasdieninį Švenčiausiojo Sakramento priėmimą. K. Bendrija oficialaus sprendimo nėra padariusi.

* Jugoslavijos komunistinė valdžia sustabdė Zagrebo vyskupijoje ėjusį katalikišką žurnalą "Glas Konceilia" už pasisakymą vedamajame, kad valdžia žinanti, kaip išleisti neteisingsus įstatymus katalikams, kurių jie negali laikytis. Tikintysis tuo atveju turis vėliau pasirinkti mirtį, o ne paklusnumą tokiems įstatymams.

* Vatikano ir raudonosios Kinijos santykių palaipsniui gerėja, pasak Milano dienraščio. Pekingas labai nori santykius visai sunormalinti, tačiau kankirus sąlygos Vatikaniui nėra priimtinos. Pavyzdžiui, Kinijos komunistai reikalauja, kad Vatikanas pripažintų 48 vyskupus, kurie Kinijoje buvo konsekruoti be Vatikano žinios bei sutikimo. Be to, iškelia nepriimtinius reikalavimus Taiwan atžvilgiu.

* Kardinolai Krol ir Wright buvo nuvykę į Lenkiją dalyvauti metinėse kunigo M. Kolbe, OFM Conv., paskelbimo palaimintoju. Tarp kitų užsieniečių svečių buvo kard. Paolo Bertoli iš Vatikano ir arkiv. Peter Sirajanagi iš Japonijos. Kard. Krol, kurio tėvai yra gimę Lenkijoje, buvo pagrindiniu koncelebrantu Mišiose, laikomose koncentracijos stovykloje, kurioje žuvo palaimintasis Maksimilijonas Kolbe.

Kun. J. Stš.

Apie kun. Juozą Zdebskio kovą su sovietinės okupacijos pareigūnais esame jau rašę. Neseniai "T2" redakcija pasiekė užsienyje dar nežinomi faktai apie pačią bylos eigą. Čia tad juos ir spausdiname. Red.

Lapkričio 11 d. išvakarėse kaip žaibas Prienu parapiją perskriejo žinia: "Rytoj Kaune teismas kun. Juozas!"

Nuo ankstyvo ryto žmonės užplūdė teismo rūmų laiptinę iki 3 aukšto ir kiemą. Daugelio žmonių rankose matėsi gėlės. Visi laukė atvežant kun. Zdebskį. Aplinkui zujo milicininkai. Artėjant teismo valandai, jie pradėjo "daryti tvarką" — jėga stumti žmones laukan. Vieną moterį stumdami net sukrūvino. Katalikai buvo išvyti, o jų vietą teismo salėje užėmė didžiulis saugumiečių būrys. Be jų, teismo salėje buvo liudytojai — vaikai ir tėvai bei iš Prienu atvežti įvairių įstaigų tarnautojai. Reikėjo suvaidinti spektaklį — vyksta viešas teismas. ... į kurį saugumiečiai suleido tik ateistus. Be abejonės, valdžia nenorėjo jo teismo išpopuliarinti.

Milicijos laikysena

Tikinčiųjų suėmimai prasidėjo lapkričio mėn. Vieną jaunuolį suėmė už tai, kad jis padarė pastabą milicininkams, kodėl jie į vidų leidžia tik ateistus, o tikinčiųjų neleidžia. Jaunuolis buvo nubaustas 15 parų daboklės. Teismo koridoriuje buvo suimtas kun. Zdebskio motiną atlydėjęs kunigas ir nuvežtas tardymui į saugumo būstinę.

Lauke prie teismo rūmų minia vis augo. Milicininkai pradė-

Tai faktai, o ne garsiakalbiai*Taip buvo teisiamas kunigas Zdebskis Kaune 1971 metais lapkričio 11 dieną*

jo suimnėti žmones, kurių rankose matėsi gėlės, ir prievartai grūsti juos į mašinas. Kilo didelis samyšis ir riksmas. Milicininkam buvo duotas įsakymas išvaikyti minią, kurią sudarė apie 500-600 žmonių. Grubiai išvaikius minią, pradėta suimnėti pavienius asmenis. Buvo suimtas pro šalį einantis kunigas ir apkaltintas demonstracijos organizavimu. Per ištisą dieną Ožėskienės gatvėje budėjo milicininkai, neleisdami žmonėms susiburti.

"Ko čia stovite kaip kiaulės!" — net šitaip mokėdavo "pasveikinti" žmones milicijos pareigūnai. Net iš artimesnių krautuvų buvo vejami žmonės.

"Vykite iš čia davatkas!" — sušuko į vieną krautuvę įbėgęs milicininkas. Dauguma suimtųjų vakare buvo paleisti. Vieną nuvežė į psichiatrinę, o paskui nubaudė 15 parų daboklės.

Teisme

Kauno rajono liaudies teismas susidūrė iš pirmininkaujancio liaudies teisėjo V. Gumulaisko ir liaudies tarėjų — Balaišienės ir Vasiliausko. Sekretoriavo Černiauskaitė. Teisme dalyvavo prokuroras A. Miliukas, "visuomeninis" kaltintojas S. Ratinskas ir gynėjas A. Riauba. Teisėjas perskaitė Prienu vidurinės m-l-os mokytojų susirinkimo, skirto "visuomeniniam" kaltintojui išrinkti, protokolą. Po to, paskelbęs kun. Zdebskio biografinius duomenis (gimęs

1929 m. Kapsuko raj., Naujienos km.), jo apkaltinimą, teisėjas ėmė klausinėti patį kaltinamąjį. (Pateikiame kaikurias ištraukas):

— Teismo baustas?
 — Baustas.
 — Už ką?

— Už tą patį. Paskui augščiausias teismas teistumą panaikino.

— Ar buvo jum kada nors atimtos teisės kunigo pareigas eiti?

— Buvo.
 — Už ką?

— To gerbiama teismui negalėčiau pasakyti, nes mano sąmonėje lig šiol neaišku, už ką man buvo atimtos teisės.

— Ką jūs galite pasakyti apie jūsų kaltinimą?

— Turiu pareikšti, kad nesutinku su kaltinimu, jog aš organizavau vaikų mokymą. Aš neorganizavau. Tai tiesiog būtų neįmanoma dėl laiko — vaikščioti po namus ar važinėti po kaimus. Vaikų žinių patikrinimas, ruošiantis pirmajai išpažinčiai, vyksta visus metus, ir kas nori, gali ateiti. Tik vasara, atostogų metu, kada vaikai neturi pamokų, jiem yra patogiusia, todėl savaime susidarė didesnis vaikų skaicius.

— Kiek būdavo vaikų grupėse?

— Kartais vienas ir daugiau.

— Ar galėjo būti iki šimto.

— Taip, kada kada galėjo būti

iki šimto. Mano džiaugsmui, yra gan daug sąmoningų tėvų, kurie labai gerai paruošia vaikus. Apklausinejus, iš karto galima teisti sakramentų. Tačiau yra ir negabių vaikų, kurių iš karto negalima leisti — dar neišsivinę tikėjimo tiesų.

— Tardytojo parašyta, kad kaikurie eidavo po dvi savaites.

— Galėjo būti.
 — Ar būdavo vedama įskaita, sąrašai?

— Nebuvo. Kas ateidavo, su tais ir buvo pasikalbama. Kad nebūtų neaiškumų, patikrinus žinias, jiems būdavo išduodamos kortelės, t.y. leidimas eiti pirmos Komunijos. Būdavo vaikų, kurie iš karto neatsakydavo į klausimus. Tada jiem paaiškindavau.

— Iš kur jie sužinojo, kad bažnyčioje vyksta toks vaikų apmokymas?

— Paprastai bažnyčioje pranešama per pamokslus, kad tėvai susirūpintų savo vaikais, juos mokyti religijos tiesų, kad atostogos yra patogiusias laikas, kad paruošė vaikus atvestų patikrinti jų žinias.

— Ar jūs vienas pranešdavote, ar ir kiti kunigai?

— Kuris sakydavo pamokslą, tas ir primindavo.

— Ar jūs vienas mokėte vaikus, ar ir kiti kunigai?

— Kadangi Prienu bažnyčioje aš buvau jauniausias, tai man ir teko didesnis darbo krūvis, nes kun. klebonas turi daugiau kitokių darbų.

Kun. Zdebskis buvo kaltinamas kaip vaikų mokymo iniciatorius kitų kunigų tarpe.

— Vaikų paruošimo sakramentam iniciatorium nebuvau. Tuo man būtų teikiama perdidelė garbė. Ir kiti kunigai vykdavo šią mums Kristaus ir Bažnyčios uždėtą pareigą mokyti. Bučiau šmeižikas, jei sakyčiau, kad jie nemoko. O kaip kas atlieka šią pareigą, kiekvienas atsakys prieš savo sąžinę.

— Apklausinejami vaikai

Po to buvo apklausinejami nepilnamečiai liudininkai. Paklauskus pavardės, vardo, teisėjas ragindavo: "Sakyk visą tiesą teismui. Ar pažįsti šitą? Atsigręžk, pažiūrėk!" Vieni atsakydavo: "pažįstu", kiti — "ne". Vienas berniukas, ilgai žiūrėjęs į stovintį ir jam besispyrantį kunigą, atsakė: "Labai pasikeitęs..." Teisėjui klausinėjant ko mokė, vienį sakydavo "potėrių", kiti — kad "nemokė, o tik klausinėjo". Dar kiti atsakydavo, jog "mokė nedaužyti langų, nekraustyti kišenių, nesimušti, nevogti, klausyti mokytojų, tėvelių." Teisėjas klausinėdavo, kada prasidėdavo ir baigdavosi

pamokos, kada būdavo pertraukos. Vieni vaikai pasakydavo laiką, kiti atsakydavo, jog neprireikė. Teisėjo paklausti iš ko mokėsi, iš kur gavo katekizmus, beveik visi atsakydavo, kad juos turėjo mama ar bobutė. Nedrąsėni vaikai verkė ir tylėjo. Prieš kiekvieną vaiką kunigas Zdebskis atsisodavo, o teisėjas vis primindavo: "sėdėkite jūs."

Po to pradėta apklausinėti tėvus. Liudytoja R. "Paruošiau vaiką ir vėdžiau, kad kunigas paklaustų".

— Ar vaikas norėjo, ar pati vedėte?

— Mus tėvai vedė ir aš vėdžiau.

— (Gynėjas) Ar nebuvo naudota prievartas: nori nenori — vesk?

— Ne. Gera valia vėdžiau.

Liudytojai tėvai daug buvo klausinėjami apie tai, kaip dažnai vedė vaikus pas kunigą, apie ką kunigas pasakojo, kiek vaikų būdavo grupėse ir t.t.

Valdžios atstovai

Vėliau buvo klausinėjami Prienu vietinės valdžios atstovai.

Liudytojas Kučinskas:

— Liepos mėnesio pradžioje vykdomasis komitetas gavo signalus iš gyventojų, kad Prienu kunigas bažnyčioje moko vaikus religijos. Nuėjome į bažnyčią ir radome apie 50 vaikų ir kiek moteriškių. Kunigas Zdebskis aiškino. Kai atėjome, padarė pertrauką, o mes nuėjome į zakristiją pasikalbėti. Jį įspėjome, kad šitokių elgesiu nusikaltas įstatymui, o jis atsakė: "Mokiau ir mokysiu. Kur susikerta Dievo ir Bažnyčios įsakymai su valstybės, Dievo labiau reikia klausyti" ir į mūsų įspėjimus nekrepė dėmesio. Po savaitės vėl nuėjau su komisija. Ir vėl kun. Zdebskis vedė apmokymą. Surrašytas aktas.

— Ar kun. Zdebskis buvo taktiškas?

— Taip, taktiškas. Jis net pajukavo pradžioje. (Gal vaikų atėjote? Prašau, pasirošęs padėti...)

— Ar abu kartus sustatėte aktus?

— Abu.

Liudytojas K. Naginevičius:

— 1971. VII. 9 dalyvavau komisijoje dėl vaikų mokymo bažnyčioje. Bažnyčioje buvo grupė vaikų ir motinų. Kunigas Zdebskis aiškino. Paaiškinom, kad organizuotas religijos mokymas prieštarauja įstatymams, o jis atsakė tai žinas, bet Dievo įsakymą mokė ir mokys...

(B. d.)

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

P. Lūbys. Tel. WA 2-7981, 261-0537
 Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylingą vyrą-tėvą, kurio netekome 1971 m. lapkričio 12 dieną. Nors laikas greitai bėga, bet mes jo niekuomet negalėsime užmiršti. Tegul gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę. Už jo vėlę užprašytos šv. Mišios 1972 m. lapkričio 12 dieną, 11.15 v. r., šv. Veronikos bažnyčioje, Sault Ste. Marie, Ontario, Kanadoje.

Liūdinti žmona J. Pareigienė ir sūnūs su šeimomis

P A D Ė K A

Mano žmonai Elzei mirus, daugelis lietuvių teikė man daug moralinės paramos, papuošdami laidotuvių kambarį gėlėmis ir pareiškdami užuojautas. Už tai esu nuoširdžiai dėkingas. Taip pat dėkoju už gausų dalyvavimą palydint velionę į kapus. Ypatinga padėka V. J. Alonderiams už "Dirvoje" pareiktą užuojautą, P. Polgrimui už kapinės tartą žodį, p.p. Kalainiams ir Ališauskams už paruoštus užkandžius dalyvavusiems laidotuviuose. Visiems nuoširdžiai dėkingas —

Juozas Satkus

St. Catharines, Ont.

PADEKOS ŽODIS

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, kaimynams ir visiems draugams, kurie padėjo mums pergyventi liūdesio dienas, išreikšdami užuojautą mirus mano brangiai žmonai ir vaikų motinai. Jūsų nuoširdi pagalba padėjo mums pergyventi tas liūdnas valandas ir pakelti širdies skausmą. Taip pat dėkojame už gausų atsilankymą šermentyse, už puikias gėles, kurios puošė velionės karstą. Niekad neužmiršime Jūsų draugiškumo.

Velionės vyras J. Dadurka

Sūnūs Jerry, Edvardas ir marti

Velionės motina M. Pranckevičienė

A + A**Broniui Steponaičiui**

mirus, sūnų HENRIKĄ STEPONAITĮ ir jo žmoną

DALIĄ nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

A. R. Archer

Vera Mikelėnienė

M. R. Soucie

V. A. Mikelėnai

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS****ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI****SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI****ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI****VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.****SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS**

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Prelatas Telksnys – sukaktuvininkas

Torontą pasiekė laiškas iš Lietuvos, kuriame rašoma:

„Prelatas išguldė 3 savaites klinikoje. Daugiau kaip savaitę jis ir vėl dirba... Kelias 7 val. ryto ir eina į baziliką. Grįžęs pavalgo pusrytį ir 10 val. eina į kūrį. Tenai dirba kanceliarijos darbu iki 3 val. Grįžta, papietauja ir liekasi namie. Dažnai užsena koks nors geras prieteliu — tai valandėlė kitą pasišneka. Jis laabi myli draugus; sako: kiek man beliko gyventi, reikia po dienos darbų atsikvėpti. Daug skaito, o dar dėsto kunigų seminarijoje. Darbo daug, o darbininkų gretos retėja.“

Prel. Steponas Telksnys gimė Runionių km., Aluntos parapijoje. Baigė Utenos gimnaziją, o po to — Kauno kunigų seminariją. Kadangi buvo labai jaunas, trūko metų, tai jam kunigo šventimus tegalėjo duoti tuomet, kai suėjo 22 metai amžiaus (gimimo diena — spalio 9). Primitijos buvo to pat mėnesio 15 d. jo tėviškės parapijoje Aluntoje.

Prelatas, būdamas vos 8 metų amžiaus, neteko motinos. Liko ir dar du mažesni vaikai. Tėvas vedė pamotę. Jam dar esant kunigų seminarijoje, pamotė taip pat mirė. Liko ir jos vaikai. Kai pabaigė mokslius, jis padėjo visiems. Be to, dar pats studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Pasiekęs augštąjį mokslą, pradėjo darbuotis kaip kunigas Ukmergėje. Buvo pakeltas į kanauninkus kapitulios narius, o prieš penkerius metus popiežiaus pakeltas monsinjoru. Spalio 9 d. jam suėjo 73 amžiaus

ir 50 m. kunigystės sukaktis.

Per tuos darbo metus daug paaukota jėgų ir širdies bei sveikatos, daug padėta žmonėms nelaimėse. Jis kiekvieno gali, kiekvienam stengiasi padėti nelaimėj. Iš jo pusės kiekvienam žmogui atvertos durys su meile ir šiluma. Jis labai užjaucia visus varginguosius, nes jis ir pats, jo žodžiais tariant, augęs ir ejęs mokytis su klumpėmis...

Lietuvių Enciklopedija apie sukaktuvininką pateikia šiuos duomenis. Steponas Telksnys g. 1899 m. spalio 9 d. Baigęs Kauno kunigų seminariją, įšventintas kunigu 1922 m. Vikaravo Deltuvoje. Nuo 1927 m. Katalikų Veikimo Centro Kauno rajono instruktorius ir Kauno Sv. Kryžiaus par. vikaras. Nuo 1934 m. Kurklių parapijos administratorius ir Ukmergės dekanato vice-dekanas. Nuo 1939 m. Ukmergės klebonas. Buvo išvežtas į Sibirą, grįžo 1957 m. ir apsigyveno Kaune prie Iguos šventovės altariu. 1958 m. paskirtas Kelmės klebonu ir Kauno kapitulios kanauninku. Nuo 1960 m. Kauno Sv. Antano parapijos klebonas, o nuo 1962 m. pradžios Kauno arkivyskupijos kancleris. Daug rašė „Tiesos Kelyje“ ir kituose laikraščiuose. Parašė šiuos leidinius: „Kas mes esame?“ 1932, „Ka sako Šventieji Metai?“ 1933, „Kaip pasiaukoti Svč. Jėzaus Širdžiai?“ 1934 m., „Svarbiausia tėvų pareiga“ 1936 m., „Lietuvos krikščiai“ 1938 m.

Ilgiausių metų šviesiajam dvasiškui! Pr. Alš.

AUKOS TAUTOS FONDUI

Brampton gyvenantieji

\$100: Kleopas Dalinda, J. Parše-
lūnas; \$50: J. Arštikaitis, J. Gud-
lis, dr. Rudis; \$25: V. F. Urbanas;
\$20: K. Kudirka; \$10: A. J. Stankus.
Iš viso \$405.

Toronte gyvenantieji

\$100: dr. A. Spudis; \$50: inž. Ig.
Stasiulis; \$25: dr. A. Barkauskas, A.
Garbenis, V. Korsakas, gyv. Styner,
Algis Streimikis, J. Vaškeja; \$20:
Juoz. Ališauskas, A. Ceponis, K. Dei-
mantas, N. Jukna, J. Juodikis, S.
Kekštis, St. Kiauga, E. Kuchalskis,
inž. P. Lelis, medž. ir žūkl. klubo
„Tauras“ valdyba, J. K. Ozalas, Ant.
Raščius, V. Vaškeja; \$10: S. Dargis,
S. Gaidelis, Br. Galinis, D. K. Man-
glicai, J. Miliūšas, A. J. Morkis, J. Pet-

ravičius, J. Preikšaitis, T. A. Seko-
niai; \$5: P. Baronas, J. Gipsas, F. Ha-
gedorn, P. Jurksaitis, A. R. Kalend-
ra, E. Kondratas, V. Marcinkevičius,
Ant. Paškevičius, G. R. Paulioniai,
El. Račkauskas, V. Sonda, A. Stuo-
pis, A. R. Ulba, J. Vaitkus, K. Valan-
čius, S. Vaštoka; \$2: F. Juodis, J.
Kušliks, P. Sopaga. Iš viso \$711.

Nuoširdi padėka visiems aukto-
jams. Ypatinę padėką reiškiamo
Bramptone gyvenantiems lietuviams
už taip duosnius aukas.

Cekius rašyti bei aukas siųsti Tau-
tos Fondo vardu: „Paramai“ (ein.
sąsk. nr. 763), Priskelimo parapijos
bankui (ein. sąsk. nr. 1255) arba pir-
mininkui A. Firavičiui, 6 Constance
St., Toronto 154, tel. 535-9864.

TF Toronto apylinkės atstovybė

Didžioji Kanados latvių loterija „333 Lottery“ jau sutelkė \$40.000. Nuotraukoje — pirmasis traukimas Hamiltone. Laimingasis bilietas ir \$333.33 teko poniam R. Laiminš iš Belmont, Mass. Pardavėjo nuosimti \$333.33 gavo K. Straumanis Cambridge mieste. Kiti mažesni laimėjimai teko hamiltoniečiams. Loterija tęsiama toliau. Didysis laimėjimas bus \$33.333.33. Bilietai — po \$1.50 arba \$13.50 už 10 bilietų. Pajamos skiriamos latvių jaunimo kul-
tūros veiklai ir namų statybai. Bilietai gaunami 16 Queen St. N., Hamilton, Ont.

Numatyta krepšinio išvyka Europon

Šiaurės Amerikos sporto veikėjų suvažiavimas Klevelande lapkričio 4 — 5 dienomis

JONAS GUSTAINIS

Lapkričio 4—5 d. d. S. Ame-
rikos Lietuvių Fizinio Auklėji-
mo ir Sporto Sąjungos atstovai
bei sporto darbuotojai susirinko
į Ciurlionio Namus Klevelande
savo metiniam suvažiavimui. Jam
pirmininkauti buvo pa-
kviešti S. Krašauskas, buvęs il-
gametis Sąjungos pirmininkas,
ir B. Keturakis, žinomasis nepri-
klausomos Lietuvos bėgikas, leng-
vosios atletikos teoretikas, il-
gesnį laiką nedalyvavęs Sąjun-
gos veikloje, bet vėl žadąs jį
įsijungti. Sekretoriatai buvo
pakviesti naujasis Vidurio Va-
karių apygardos vadovas A. Liš-
kūnas ir jauna, žvali LSK „Kov-
as“ Detroito sportininkė I.
Sventickaitė, kuri atkreipė į sa-
vęs augusių dėmesį ne vien gra-
žia lietuvių kalba, bet ir taiklio-
mis pastabomis svarstant įvai-
rius klausimus.

20 klubų, 851 narys

Iš įvairių ataskaitinių prane-
šimų paaiškėjo, kad šiuo metu
Sąjungoje yra 20 klubų-vienetų
su 851 nariu. SALFAS Sąjungą
sudaro tryis sporto apygardos:
Vidurio Vakarų (Čikaga, Klevelandas, Detroitas), Kanados
(Londonas, Hamiltonas, Toron-
to, Montrealis, Ročesteris) ir Ry-
tu (visas Atlanto pakraštys nuo
Bostono ligi Vašingtono). Čia
neišvardintose vietovėse esan-
tieji sporto klubai ar mažesni
vienetai priklauso atitinkamai
arčiausiai sporto apygardai. Vi-
są Sąjungos veiklą koordinuoja
centro valdyba, renkama Sąjun-
gos atstovų suvažiavime kas an-
tri metai. Šiuo metu centro val-
dyba yra Čikagoje, kur jai vado-
vauja Jonas Baris.

Kaip ir daugumoje organiza-
cijų, Sąjungoje esama daug sun-
kumų. Pareigūnų vadovų stoka,
neturėjimas entuzizmo, apati-
ja slegia visus. Antra vertus,
džiugu, kad visdėlto dar apie
tūkstantį lietuviško jaunimo žy-
giuoja savojo sporto gretose.

Suvažiavimui atsižvelgiant šiuo
metu po platųjį pasaulį keliauj-
sias Australijos lietuvių sporto
žurnalistas Antanas Laukaitis.
Jis mums pažįstamas iš straips-
nių sporto klausimais ir Ameri-
kos lietuvių spaudoje. Jis supa-
žindino Sąjungos atstovus su
Australijos lietuvių sportine
veikla ir su Europos krepšinio
lygiu iš nepersejamai įvykusios
Muencheno olimpiados.

Prošvaistės

Šviesus pragiedrusis buvo Ry-
tų apygardos Vadovo Prano
Gvildžio pranešimas. Jo pilna-
me naujų minčių, įvairiausių
projektų ir konkrečių darbų re-
ferate nesunku buvo išvėgti Ry-
tų apygardos atgimimą. Keletą
metų apygardos veikla merdėjo,
išsiskyrus Niujorko futbolą ir vie-
ną antrą krepšinio futbolo. Šiuo
metu jau veikla aštuoni sporto
klubai. Tai aiškus pavyzdys, ką
gali padaryti kelių sporto entu-
ziastų nuostindus darbas. Vidu-
rio Vakarų vadovas A. Liškūnas
nedaug tegalėjo pasakyti, nes
vos prieš mėnesį laiko perėmė
pareigas. Kanados apygardos va-
dovas A. Nausėdas padarė gana
placią veiklos apžvalgą, pasi-
džiaugdamas Ročesterio LSK
Sakalas atgimimu. Apygardos
ateities veiklai aptarti jis šaukia
lapkričio 25 d. apygardos klubų
atstovų suvažiavimą.

Išvyka Europon

Vienas pagrindinių Sąjungos
suvažiavimo reikalų buvo išvy-
kos Europon aptarimas. Jį pla-
čiau referavo centro valdybos
narys A. Lauraitis. 1973 m. va-
saros pabaigoje planuojama Są-
jungos vyrų krepšinio ir moterų
tinklinio rinkinių išvyka Euro-
pon. Planuojama žaisti įvairiose

Vakarų Europos valstybėse. Bu-
vusio iškilaus mūsų krepšinio
ir krepšinio trenerio V. Gry-
bausko pažinčių bei kontaktų
dėka susidarė galimybės šiai iš-
vykai. Jos vadovais pakviesti —
V. Grybauskas ir J. Valaitis —
krepšiniui, R. Babickas — tink-
liniui. Buvo svarstomi rinkinių
kandidatai ir planuojami ge-
riausi metodai jiems atrinkti.
Galutinis žodis po įvairių bandy-
mų priklausys atitinkamų sporto
šakų specialistams žaidynių
metu Detroito.

Buvo svarstomos ir finansinės
problemos. Aptarti būdai lė-
šoms teikti. Išvykai reikės virš
\$10.000. Suvažiavimas pageida-
vo, kad keliolika būtų įtraukti
ir dvi ar trys iškilišios mūsų
stalo teniso žaidėjos, kurios Eu-
ropoje taip pat tinkamai galėtų
pasirodyti. Išvyka šiuo metu dar
yra planavimo būsenoje, ir apie
jos eigą ateityje centro valdyba
buvo įpareigota informuoti Są-
jungos vienetus bei spaudą.

Pranešimai

Paskirų sporto šakų praneši-
muose išryškėjo praėjusių me-
tų gana plati ir labai įvairi spor-
tinė veikla. Kaikuriuos varžybos
praėjo patenkinamai, su viena
antra ryškesne pasekme, tačiau
neturėjo ir blogų, kuriose ne tik
dalyvių, bet ir tvarkos stokojo.
Nepasizymėjo gera organizacine
tvarka ne paskutiniuosius pagrin-
dines žaidynes Klevelande pa-
vasarį, kurioms nebuvo pagailė-
ta ir atštrėnių pasisakymų. Ap-
žvelgta ir Australijos krepšinio
rinktinės viešnagė S. Ameriko-
je, kuri buvo teigiamai įvertin-
ta, ir padėkota visiems, prisidė-
jusiems prie jos organizavimo.

Sportinės stovyklos

Sportinės stovyklos svarbą vi-
sos Sąjungos mastu puikiai re-
feratu gvildeno Elvyra Vodopa-
lienė, šiuo metu aktyviai dirban-
či su Vašingtono lietuvių sporto
klubu. Įžangoje prelegentė
apibūdino bendrą sporto stovyk-
los svarbą ne tik Sąjungai, bet
ir kiekvienam individualiam
sportininkui. Jos metu galima
perduoti ne tik įvairių sporto ša-
kų praktinį pritaikymą, bet ir jų
istoriją bei teorinę pusę. Be to,

Sis sporto vadovų suvažiavi-
mas davė naujų vilčių atečiai,
nes Sąjungoje pradeda atsirasti
vienas kitas jaunesnis veidas,
nebijas pozityvių planų ir kon-
kretaus darbo. Savo pavyzdžiu
tokie skatina ir kitus sukrusti.
Tai malonios prošvaistės pilko-
je sportinės veiklos padangėje.

Jaunimo kongreso užbaigimo metu Toronte. Matyti Plėtų ir Šiaurės Ame-
rikos lietuvių jaunimo veidai

Nuotr. S. Dabkaus

Viešėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W. 71st STREET, Telefonas 471-1424
CHICAGO, ILL. 60629.

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gntaro išdirbinių pasirinkimas.

Kanados Lietuvių Fondas ir mes

Šiuo metu LF yra per 490 na-
rių, kurių įnašai sudaro apie
\$80.000. Fondas sukaupė šią su-
mą per visą pastarąjį dešimtme-
tį. Jis buvo įsteigtas Otavoje
KLB krašto tarybos suvažiavi-
me 1962 m. rugšėjo 16 d. Pagal
statistikos biuro 1971 m. surašy-
mo duomenis, lietuvių (motinos
kalba) iš viso Kanadoje yra
14.725. Sunkoka būtų spresti,
ar šis lietuvių skaičius nebuvo
pajėgus per išstisus 10 metų pa-
siekti užsibrėžtąjį \$100.000 su-
mą? Pabaiga nors nebetoli, bet
dar gali užtrukti 1 iki 2 metų,
žiūrint kokį ryžtą parodys da-
bartinė Fondo vadovybė, įgalio-
tiniai, esamieji Fondo nariai ir
visa plačioji patriotinė visuome-
nė.

L. Fondas per šį dešimtmetį
išgyveno šviesesnių ir sunkesnių
valandų. Bet visa tai jau praei-
ty. Užbaigiant šią didžiąją tal-
ką, reikėtų visiems, kurie jį stei-
gė, jam vadovavo ar tebevadovau-
jau, kurie juo anksčiau taip
sielojosi, ir tiems, kurie juo dab-
ar tebesirūpina, išgyventi tam
tikrą dvasinį pakilimą. Negali-
ma prileisti, kad kokie nors pra-
eity buvę šešėliai tą džiaugsmą
galėtų slopinti. Juk dabar visi
tie lūkesčiai, pasireiškę stei-
giant L. Fondą, baigia jau išsi-
pildyti. Lietuviškų papročių pa-
vyksis talka turėdavo ir gražias,
atmintinas užbaigtuves. O tal-
kos mūsų atveju būta ir tebesa-
ma dar nemažos. Todėl ir už-
baigtuves dera suruošti išpūdin-
gas. Juk nuo to iš dalies gali pri-
klausti ir tolimesnis Fondo gy-
vavimas. Užbaigtuvėms pasi-
ruošti laiko liko palyginti netaip
daug. Tą darbą reikia pradėti
jau dabar.

Kokia turėtų ir galėtų būti
tokių užbaigtuvių apimtys? I to-
kią užbaigtuvių šventę reikėtų
įtraukti kuo daugiau mūsų
Kanados lietuviškosios šeimos
narių.
Pirmiausia, išleistinas seniai
planuotas L. Fondo vadovybės
leidinys, kuriame tilptų statutai,
čarteris, trumpa gyvavimo ap-
žvalga, kondensuota apyskaita,
narių sąrašas su nuotraukomis
ar be jų, trumpa įgaliotinių

veiklos apžvalga ir eilė kitokių
būtinų dalykų. Būtų gera, kad
tokio leidinio išleidimą padėg-
tų prenumerata, kurią surinkti
reikėtų iš anksto.

Be to, svarstyti, ar neišlei-
stinas jubilėjinis įvairių rūšių
medalis, panašaus pobūdžio,
kaip JAV Lietuvių Fondo. Tin-
kamas jo panaudojimas, ribotas
rūšių ir paskirties skaičius galė-
tų dar duoti ir pajamų, kurios
galėtų būti panaudotos užbaig-
tųjų ruošos reikalui.

Specialių jubilėjinio medaliu
ar diplomu Fondas turėtų atžy-
mėti tuos mūsų kultūrininkus,
kurie yra prisidėję ugdamti Fon-
dą, padovanodami savo kūrinių
ar atlikę kitokių ryškių patarna-
vimų.

Svarstyti, kaip specialiu, lipdy-
tinu ant voku, ženklukų išleidi-
mas, kurie būtų panaudojami
siunčiant Kalėdų sveikinimus ar
atliekant kitokių susirašinėjimą.

Galėtų būti užbaigtuvių pro-
ga sukvieistas jubilėjinis Fondo
narių suvažiavimas, paruošiant
jam tinkamą programą. Atskiro-
se vietovėse galėtų būti suruošti
iškilmingi aktai ir t. t.

Priklausys nuo mūsų pačių,
ką sugebėsime suplanuoti ar
įvykdyti. Juk turime Fondo val-
dybą, tad ir sumanymų bus ne-
mažai. Juk garbingos Fondo va-
dovybės narių pareigos reika-
lauja ir atsakingo darbo.

Esu tikras, kad Fondo vado-
vybės narių tarpe tas reikalas
yra gyvas bei aktualus. Būtų ge-
ra, jei keliamas reikalas rastų
tinkamą atgarsį ne tik Fondo
narių tarpe, bet susilauktų pa-
sisakymų Fondo reikalui ir iš tų,
kurie iki šiol gal nėra parodę
didesnio susidomėjimo L. Fon-
du.

Jau artimiausiam Fondo na-
rių suvažiavime vadovybė galė-
tų pateikti savo konkretų už-
baigtuvių ruošos projektą. Su-
važiavime išskiltų gal dar dau-
giau naujų sumanymų. Fondo
vadovybė tuo būdu turėtų gai-
res. Tad visi savų galimybių ri-
bose stokime į darbą.

Kas dar myli tėvų žemę,
Tas Lietuvių Fondą remia.
Albinas Vilniškis

MIŠRIOS VEDYBOS

AL. GIMANTAS

Beveik visos mūsų spaudos
puslapiuose dažnokai skaitome
labai šaunais ir patriotinio tu-
rinio straipsnius šia taip labai
opiu ir tikra tema. Prirašėme vi-
sokių receptų, kaip kovoti su
tuo reikiu, kuris dabar ar
netolimoje ateity vis rimtumu
graso mūsų tautiniam išlikimui.
Tuos visus rašinius, gal net su
nemažu susijaudinimu, skaito
tėveliai ir vis svarstę galimybes,
nagrėjinę situacijas, kaip čia
viską suredžius, kad tik jų šei-
mai negrėstų toji problema, kad
tik nesudarytų vienokių ar ki-
tokių komplikacijų. Visų norai
patys geriausi, nemažesnis ir pa-
siryžimas — neprileisti savojo
jaunimo prie mišrių šeimų kū-
rimo. Visdėlto, nežūrint visų ge-
rų intencijų ir tokios pat valios,
iš jaunesniųjų pusės į mišrias
šeimas žvelgiama netaip jau tra-
giškai. Mažai kas jų skaito mū-
sų neturpimus ir imantraus tur-
inio pasisakymus. Be to, visi ap-
linkos nusiteikimai anaiptol ne-
skatina išlikti tik savoje visuo-
menėje, sąmoningai ignoruo-
jant kitas tautybes, rasę, religi-
ją. Simpoziumai, paskaitos, dis-
kusijos ir pavyzdžiai, deja, netu-
ri išliekamosios ar perdaug pa-
traukiančios, formuluojančios
galios. Stai, gerai pažįstama mer-
gaitė, veikli jaunimo organiza-
cijoje, šokanti ir dainuojanti
sambūriuose, puikiai vartojanti
žodžių ir raštu gimtąją kalbą,
savo laiku debiutantių pristatymo
vakare viešai pareiškė, geriau
liksianti netekėjus, jei ne-
bus galimybės sukurti šeimą su
lietuviu. Šiandien ji džiaugiasi
dailiu sužadėtuvių žiedu, gautu
iš kitataučio, kurį pažino įpusė-
jusi akademines studijas.

Neseniai teko dalyvauti ves-
tuvės Indianos valstijoje. Jau-
noji visą laiką buvo aktyvi lietu-
viškoje veikloje, turėjo pakam-
kamai pažinti ir nestokoją pa-
siseikimo sąvųjų tarpe, bet, sta-
čiokiškai tariant, „nesikiliau“
ir tiek. Susitiko su kitataučiu,
kitos religijos jaunuoliu, pamilo
viens kitą, ir kelias iki altoriaus
buvo trumpas, bet tikras. Tėvai,
giminės, artimieji klausia (ne-
sulaukdami iš niekur jokio atsa-
kymo): kodėl?

Aną dieną akis užkliuvo už
vienos kronikinės žinutės iš ne-
didelės lietuvių gyvenvietės. Jo-
je buvo paskelbtos pavardės ne-
trukus ištekancijų merginų. Pen-
kios vestuvės, penkios pavardės
— visos nelietuviškos.
Tokiais ir panašiais pavyz-
džiais pasipiktinę tautiečiai
(bent kairiuriai) neretai šaukia
apie pakasynas, gedulą, išmeti-
mą, viešą sugėdinimą, boikota-
vimą, siūlo visą eilę radikalių
priemonių — atsiriboti, sunie-
kinti, pajaukti tokias šeimas, ig-
noruoti jas... Gal tai ir labai
patriotiškas nusistatymas, bet
kažin ar racionalus, įgyvendina-
mas. Jei esame ištikimi, kad
mišri šeima yra žuvusi lietuvių-
bei, atseit, grynas nuostolis, ko-
dėl tad nepabandžius daugiau vi-
durio, tolerancijos kelią, turint
viltį, kad, rasi, dar neviskas pra-
laimėta. Juk turime eilę atvejų,
kai viena ar net ir abi mišrios
šeimos pusės vieni ar kiti sėkmingai
prisideda prie visuomeninės ir
kultūrinės lietuvių veiklos, stip-
rina ją savuoju darbu, savo kū-
rybiniu potencialu. Išmesti leng-
va, bet sunku sugrąžinti ir
įjungti. Ar nebūtų verta pagal-
voti apie būdus ir priemones
mišrių šeimų narius ir jų prie-
auglį jungti į lietuvių gretas?

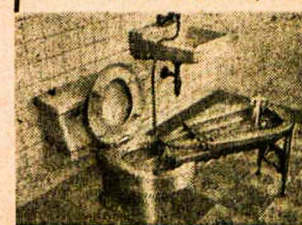
**Nelaukite iki gausite skausmingus
hemorojus, apsisaugokite nuo nemalonių
skausmų naudodamiesi kilnojama vonia
SANI-BATH – Bidet.**

SANI-BATH — bidet vonia, kaip jau patirta, yra labai naudinga moterims,
turinčioms specialias problemas, nesvarbu nuo ko jos atsirastų; padeda fizinių
dirginimų atvejais. Nereikalingi jokie tepalai.

Dabar jūs galite išsityti SANI-BATH vonią už \$67.50
PRITAIKOMA IR MAŽIAUSIOSE PRAUSYKLOSE — NEREIKIA JOKIŲ
SPECIALIŲ ĮRENGIMŲ.

Vienerių metų besąlyginė garantija.

SANI-BATH yra gaunama didesnęs parduotuvėse, metalinių vamzdžių arba
gelėžies reikmenų krautuose.
Smulkesnį informaciją teiraukites tel. (416) 533-3309
8 v. r. — 9 v. v. pirmadienio iki šeštadienio arba rašykite:
SANI-BATH MFG. CO.
P. O. Box 310, Stn. E., Toronto 4, Ontario.

NAME _____
(rašykite didžiosiomis raidėmis)
ADDRESS _____
CITY _____ PROV. _____
Tel. _____
☐ Send me more information
☐ Have a representative call

RENGIATĖS VESTI?

Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos
kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.

Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,

29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

GRIZO V. ALSEIKA

"Valstiečių Laikraščio" lapkričio 4 d. laidoje skelbiama: "Lapkričio 1 d. Vilniuje, Lietuvos TSR Užsienio reikalų ministerijoje, įvyko spaudos, radijo ir televizijos darbuotojų susitikimas su žinomu Amerikos lietuvių žurnalistu Vytautu Alseika, kuris prieš tris savaites sugrįžo į Lietuvą ir pasiliko čia gyventi..." Tame susitikime jis padarė ilgoką pareiškimą, sovietinės išpažinties stiliumi apgailestaudamas padarytas "klaidas": "Nuo 1953 metų — su neįžmiais pritraukomis — iki paskutinio mėto aš dirbau Vyriausiam Lietuvos išlaisvinimo komitete (VLIK) — pačioje konservatyviausioje lietuvių organizacijoje užsieny. Taip pat dirbau spaudos darbu ir redagavau eilę lietuvių spaudos leidinių Vakarų Vokietijoje ir JAV-se. Būdamas netoli nuo ideologinio puolimo prieš Tarybų Sąjungą organizatorių, aš kasdien susitikdavau su pagrindiniais antitarybiniais išėjimo veikėjais, pastoviai žinojau ar bent nujausdavau jų sumanymus bei planus. Kai dabar, praslinkus tiek metų, prisimenu pirmuosius tos mano veiklos žingsnius, man neįėjomis darosi giliai skaudu, kad neturėjau politinės nuovokos..." Ta politinę "nuovoką" V. Alseikai padėjo atgauti ir galutinį sprendimą padaryti mirtingai sergančios motinos aplankymas Kaune 1970 m. rudenį: "Man buvo gaila, kad visus tuos metus buvau nušaly ir neprisiėdau prie tautos statybos. Supratau, kad klydo ne vienas išėjinių, kai jie piktai džiaugėsi naujosios santvarkos sunkumais, ir kaip būdavo jiems nemalonu, apmaudu, kai patirdavo apie jos laimėjimus. Aš supratau, kad Lietuva pasiekė tokią pažangą tik todėl, kad ji tapo lygiateise Tarybų Socialistine Respublika..." Savo pareiškimą V. Alseika baigia atsiklaupusio ant kelių žmogaus tonu: "Aš kreipiausi į Tarybinę vyriausybę, prašydama leisti man pasilikti nuolatiniam apsigyvenimui tėvynėje, ir pasiūdau padaryti viską, kad būčiau vertu Tarybų Socialistinės Lietuvos sūnui." Jis taipgi daro išvadą, kad jo pavyzdžio pasekės ir daugiau JAV bei Kanados lietuvių. Tą patį V. Alseikos pareiškimą paskelbė "Tiesa", "Komjaunimo Tiesa" ir "Gimtas Laikraštis". "Tiesa" ir "Valstiečių Laikraštis" po pareiškimo pridėjo ir V. Alseikos parašą klisę, kur Vytautas kažkodėl rašomas su "i". Anksčiau VLIKo ELTA skelbė, kad V. Alseika išvyko Lietuvon motinos palikimo tvarkyti. Galimas dalykas, kad jis Vilniuje buvo priverstas pasirašyti tokį pareiškimą. Jo autentiškumą verčia abejoti labai jau sovietinis stilius, būdingas propagandinėms sovietų įstaigoms.

PROPAGANDINĖS DIENOS

Spalio pabaigoje okupuotos Lietuvos atstovai duoklę Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmėčiui turėjo atiduoti Lietuvai skirtomis propagandinėmis dienomis Maskvoje. Vilniškės kompartijos centrinio komiteto sekretorius V. Alseika vadovaujama delegacija gėlimis papuošė Lenino mazonelę, nežinomo kareivio kapą, V. Mickievičiaus-Kapsuko, P. Eidukevičiaus ir gen. F. Baltušio-Zemaitis kapus, aplankė muziejumi paverstą Lenino butą Kremluje. Ekonominės savitarpio pagalbos taryboje buvo surengtas tematinis vakaras "Tarybų Lietuvai". Minėtoji organizacija jungia Sovietų Sąjungą ir jos satelitus. Jos atstovams Lietuvos ekonominius laimėjimus nušviečia ministerijų tarybos pirmininko pavaduotojas P. Kulvietis, neužmiršdamas priminti, kad jie buvo pasiekti tik Sovietų Sąjungos dėka. Kolonų salėje įvykiame poezijos ir dainos vakare rašytojas Alfonsas Bieliauskas visiems priminė P. Cvirkos apsakymo žodžius: "Nesisielokit, broliai, į jos prieglaus motina Rusiją..." Elirėščius apie Lenina, par-

VANCOUVER, B.C.

NAUJOJI APYLINKĖS VALDYBA pasiskirstė pareigomis: pirm. V. Bukauskas (tel. 732-5426), ižd. A. Stalio (tel. 942-0139), sekret. E. Girauskas, parengimų vadovai—M. Valiukienė (872-8721) ir L. Bielskis (874-8813).

LIETUVIŠKOJI RADIO VALANDĖ bus girdima lapkričio 24, gruodžio 8 ir 22 dienomis 8 v. v. iš CJVB stoties 1470 banga.

JAUNIMO SUEIGA rengiama lapkričio 19 d. prie Rūta Radzevičiūtės.

Abiturientų pristatymas spalio 21 d. Hamiltono Jaunimo Centre. Rengėjas — KLB Salpos Fondas. Iš kairės i eilę: E. Karelkaitė, L. Zubaitė, R. Gedminaitė, mons. J. Tadarauskas, L. Deksnys, R. Gudinskaitė. II eilę: A. Šeštoka, A. Kelišius, V. Stukaitė, R. Blekaitis, R. Chrolavičiūtė, J. Rusnavičius, A. Kėzytė, I. Ribis, A. Borusas. Nuotr. M. Borusienė

tiją ir tautų draugystę skaitė A. Baltakis, R. Roždestvenskis, E. Matuzvičius, J. Levitanskis, J. Vaičiūnaitė, A. Jonynas, M. Martinaitis, A. Drilinga, N. Tichonovas, J. Paleckis, A. Maldonis ir kt. Programą turėjo atlikti Liežo konkurso laureatas vilniečių styginis kvartetas — A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus, A. Vasiliauskas, Vilniaus operos solistai M. Aleškevičiūtė, E. Kaniava, V. Kybartas ir kiti, talkinami rusų menininkų. Marina Baublienė "Literatūros ir Meno" 43 nr. cituoja rašytoją Alfonso Bieliausko baiginius šio renginio žodžius: "Dar kartą ačiū jums, brangūs draugai, už tokį didelį dėmesį mums, lietuvių literatūros atstovams, mūsų darbui, mūsų kūrybai. Ačiū Maskvai, ačiū Tėvynei, ačiū Partijai!"

VIRSIJO PLANUS

"Komjaunimo Tiesos" 212 nr. džiaugiamasi, kad Lietuva, Latvija ir Estija, turėdamos sudėtingas oro sąlygas, laiku baigė javąpjūtę ir žyminai viršijo grūdų "pardavimo valstybei liaudies ūkio planus". Kokie buvo tie planai, neskelbiama, bet pabrėžiama, kad iš kolchozų ir sovchozų Lietuvoje gauta 278.000 tonų grūdų, Latvijoje — 252.000 tonų, Estijoje — 94.000 tonų. Jie, žinoma, suplaukė ir bendrus Sovietų Sąjungos aruodus. Kadangi kitose srityse planai nebuvo įvykdyti, aruodams papildyti reikės nemažo kiekio kanadiškų ir amerikietiškių kviečių už reikordinę dolerių sumą.

DOVINĖS BASEINAS

Žuvinto rezervato direktorius Vytautas Nedzinskas "Tiesos" 207 nr. praneša pradėtą pietinės Lietuvos ežerų sujungimo ir vandens nukreipimo nelengvą projektą. Geografi, biologai ir vandens ūkio specialistai pastebėjo, kad Dusios, Metelio, Simno, Gilučio, Žuvinto ežerai, upėmis maitinamys Nemuną ir Šešupę, yra išsidėstę kaskadomis — augščiausiai virš jūros lygio yra Dusia, žemiausiai — Žuvintas. Buvo paruoštas projektas perkasais, kanalais, pylimais ir šluizais sujungti Dusios, Simno, Žuvinto, Amalvos ežerus į vieną reguliuojamą kompleksą. Pavasariu sukaupti vandenys būtų pastoviai leidžiami į seklėjantį Žuvintą ir per jį pasiektų Šešupę, sudarydami pakankamas vandens atsargas Marijampolė. Vienu šviu būtų nušauti du žuikiai — išgelbėtas Žuvintas ir paripinta vandens augančiam miestui. Šiuo metu jau yra įrengtas Dovinės šluizų-reguliatorių ir Spernės reguliatorių, bet statybininkai neišvengė skaudžių klaidų. V. Nedzinskas rašo: "Bambenos šluizų-reguliatorių statyba tarp Simno ir Žuvinto ežerų užtruko pernelyg ilgai. Birželio mėnesį statybininkai, nepalikę jokios pralaidos, aklinai uždarė Bambenos upę. Tokių neapgalvotų veiksmų pasekmės skaudžios ir nuostolingos. Po uždarymo upėje neliko nė lašo vandens. Žuvis dar bandė gelbėtis vagos balutėse, bet vis tiek visos žuvo. Iš po medžių, krūmynų šaknų, akmenų, iš korėtų upės krantų ėmė šliaužti vėžliai. Žalilui, Posmilniui, Dambavaraigui, Žuvinto kaimų senelį gyventojai buvo nustebinę tokį jų gausumą. Vaikai rinko distancius vėžlius, tempė juos kibrais ir nežinojo, kur dėti, kaip juos išgelbėti. Bambenos delyje gyvenę bebrai, ūdros pasitraukė į ežerą, nes aplinka pasidarė netinkama gyventi. Nuostolių buvo galima išvengti, įrengus prie statomo šluizo vandens pralaidas. Tačiau netgi sanitarinis upės tekejimas nebuvo išlaikytas..." Jeigu šį rudenį nebus prileista pakankamai vandens į Žuvintą, žiemą jame pradės dūsti žuvis. Be to, reguliatorių užraktai yra tokie paprasti, kad su jais gali pradeėti žaisti pokštus mėgstantys paugliai, pažeisdami vandens lygį.

V. Kst.

Lietuvos kariuomenės atsteigimo ir "RAMOVĖS" Hamiltono skyriaus

MINĖJIMAS

Meninę programos dalį atliks:

1. Hamiltono A. V. parapijos choras, vad. muz. A. Paulionio
2. St. Catharines tautinių šokių grupė, vad. N. Gverzdýtės
3. Dainininkė A. Pakalniškytė ir dekl. A. Labuckas

PO PROGRAMOS SMAGŪS

ŠOKIAI

SU PILNU BUFETU.

Gros J. Vaičiaus orkestras.

Pradžią 7 val. vakaro.

DEŠIMTMEČIO

rengiamas

lapkričio 25, šeštadienį, JAUNIMO CENTRE

KLVS "Ramovė" Hamiltono skyriaus valdyba

Ursulė Janušienė Winnipege, sulaukusi 90 metų amžiaus ir gausių dovanų

HAMILTON

"GRANDINELES" KONCERTAS įvyks ši sekmadienį, lapkričio 19 d. 3 v. p. p. punktualiai, Mohawk College auditorijoje, 135 Fennell St. W. Bilietų bus galima gauti prie įėjimo. Kasa atidaryta 1 v. Choro "Aidas" tėvų komitetas kviečia visus dalyvauti šiame "Grandinėles" koncerte ir pasikviesti savo kaimynus bei draugus kanadiečius J. P.

METINĖMS SVENTĖMS ARTEJANT. — Jau keičiant metą Kanados lietuvių tarpe vyrauja gražus tautinis paprotys kalėdinis sveikinimas dalininkų pieštais atvirukais pakeisti susipratusių lietuvių auka lietuviškos organizacijoms, tautinės veiklos pagyvinimui bei išlaikymui, užuot išleisus sunkiai uždirbtus pinigų kiaurom "kromeliui" turinti.

Hamiltono Tautos Fondo valdyba nuolankiai kreipiasi į visus dorus lietuvius, prašydamą juos Kalėdų ir N. Metų sveikinimų progomis artimiesiems, giminiams ir bičiuliams pagausinti aukas Tautos Fondui ir lietuviškajai spaudai Kanadoje, kur mes turime tik du savitrašius — "Tėviškės Žiburis" Toronte ir "Nepriklausomą Lietuvą" Montrealyje. Siandieniniame gyvenime lietuviškoji spauda mums yra savitinis dvasinis penas lietuviškam žodžiui puoselėti ir lietuviškai veiklai garsinti.

Aukos prašome siųsti čekiais, pašalintiems lietuvių arba įnešti į specialią sąskaitą lietuvių bankelyje "Talka" darbo valandoms. Tautos Fondo valdyba vadov: pirm. A. Patamsis, 34 Cartwright Ave., Stoney Creek, Ont., tel. 662-6933; vicepirmininkai — P. Kanopa, 48 Holston St., So. Hamilton, Ont., tel. 545-2703, B. Daugilis, 308 Oakwood Crt., Burlington, Ont., tel. 632-9608, F. Rimkus, 55 W. 1st St., Hamilton, Ont., tel. 385-7278; ižd. Br. Milašius, 80 Tisdale St., So. Hamilton, Ont., tel. 522-2716; narys J. Kristolaitis, 103 Edith, Hamilton, Ont., tel. 389-2140.

Tautos Fondo valdyba ATEITININKŲ ISVYKA. Spalio 15 d. jaunučiai ir jaunieji ateitininkai iškeliautom trim automobiliais į

Webster's Falls. Diena šaltoka, bet saulėtis pastiprinti pradėjom žaidimus. Po lenktynių, gerai sušile, nuėjom prie upelio ir mėginom perbristi, kad galėtume prieiti prie krioklio. Gaila, vadovai neleido eiti perarti. Skaniai pavalgė pažaidė, dar kartą pamėginom prieiti prie krioklio. Neištesėję savo noro grįžom namo pavargę, bet linksmi. Sveikinam Paulių Grajauską ir Romą Budninką, kurie parodė savo energiją — parėję namo pėsti. — Spalio 28 d., po lietuvių šeštadieninės mokyklos pamokų, visi susirinkom pas p. Norkus "Halloween" proga. Ruošėm rankdarbius, žaidėm ir skaniai pavalgėm. Dėkojame naujajai mūsų globėjai D. Svažienėi ir linkime jai sėkmės. Taip pat dėkojam: E. Gudinskienėi už jos kantrumą su jaunučiais bei jauniems ir visiems tėveliam, kurie vežė mus į Webster's Falls ir pas p. Norkus. L. D. B.

Atitaisydas. "T2" 45 nr. žiniose iš "Sirvintos" tuntu buvo parašyta, kad įžodį davė Angelė Mikalauskienė. Turėjo būti — Angelė Mikalauskaitė.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju dr. O. Valaitienei už greitą susiorientavimą pasikūsti mane į ligoninę. Tuo būdu buvo išvengta sunkaus priepuolio. Taip pat nuoširdžiai dėkoju visiems bičiuliams, kurie mane ligoninėje aplankė, atnešdami gėlių, dovanų ir pareiškė užuojautą: "Aukuro" teatrui ir jo režisorėi E. Dauguvietytei-Kudabienėi, karo veteranų pirm. K. Mikšui, sekret. K. Baroniui ir jo šeimai, ižd. J. Tarydyui, ligonių lankytojai J. Mačiulaičiui, šaulių kuopos pirm. P. Kanopai, ižd. A. Sukaičiui, St. Ziobai, A. Mingėlai, A. ir P. Giedraičiams, Pr. Sakalauskui, Br. Jurevičiui, J. ir M. Repečkoms, E. ir Br. Milašiams, Al. Žuliuvi, V. Mikuckui, K. Bungardai, Žilvičių šeimai, H. Rickienei, Alf. ir Aug. Patamsiams, Alf. ir Vidai Stanevičiams, N. ir St. Senkams, p. Liskauskienėi, P. Giedraičienėi, M. Kalvaitienei, E. Lindraitienei ir V. Paulaičiui. Dar kartą visiems ačiū.

J. Petraitis

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.	depozitus	5%
antradieniais	10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas	6%
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.	už vieny metų terminuotus indėlius	6½%
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.	ir virš \$10.0000 — 3 metams	7%
penktadieniais	10 — 7 v.vak.		
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.	Duodame:	
Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.		asmenines paskolas iš	10%
		nekiln. turto paskolas iš	8½%
		Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,400,000	

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai

Skaneštai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468

740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510

LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

WINNIPEG, MAN.

90-SIS GIMTADIENIS. Spalio 22 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje labai įspūdingai atšventėm Ursulės Jauniškienės 90-jį gimtadienį. Šią iškilnę savo lėšomis suruošė jos sūnus gydytojas bei chirurgas su savo žmona. Dalyvavo apie 150 asmenų. Viena salės siena buvo papušta E. Kalasausko piešta skaitline 90 ir Lietuvos vėliava. Sukaktuviniukė sėdėjo savo vaikų ir anūkų būryje. Jų tarpe buvo ir jos trys dukros, atvykusios iš Niujorko, Čikagos ir Hamiltono. Programos pranešėju buvo W. Urbanas. Jis perskaitė sveikinimo telegramas bei laiškus. Telegramomis sveikino: Winnipego burmistras J. Juba, Manitobos premjeras Schreyer, gubernatorius McKeag Kanados gubernatorius R. Michener ir Kanados premjeras P. E. Trudeau. Atskirai sveikino visos dukros ir sūnus gydytojas. Vietos lietuvių vardu S. Die-lininkaitienė ir p. Zavadskienė iškėlė sukaktuviniukę mišiniška buketą — 90 raudonų žiedų ir sveikinimą su parašais. Sugiedota "Ilgiausių metų" ir "Happy Birthday". Klebonas kun. J. Bertasius, pareiškęs savo sveikinimus, pranešė, kad popiežiaus palaiminimas ateis vėliau. L. Samulaitienė ir p. Steponavičienė iškėlė gražų juodos spalvos porcelaninį servizą su sidabrinėje lentelėje įgraviruotu sveikinimu nuo lietuvių, kurių pavardės čia pat buvo perskaitytos. Kai buvo atneštas anūkų tortas su 90 žvakukų, sukaktuviniukė užpūtė jas beveik visas iš karto. D. M. Januškaitė sveikino ją kaip krikštų motiną choro, įsteigto 1950 m. Apyl. pirm. V. Januška sveikino Bendruomenės vad. M. Januška — parapijos komite-to, V. Novogrodskis — Lietuvių Klub-o. Buvo ir daugiau kalbėtojų: P. Liaukevičius, p. Steponavičius, Beniušis ir kt. Po visų kalbų trumpa padėkos žodį tarė susijaudinusi sukaktuviniukė. Pasisėjęs, kad dr. Jauniškio žmona mini savo gimtadienį beveik tą pačią dieną, ir jai sugiedota "Ilgiausių metų". Visiems nuoširdų padėkos žodį tarė dr. A. Jauniškis. Tikrai džiugu, kad turime lietuvių gydytoją, kuris ne tiktai gydo ligonius, bet ir visokeriopai padeda savo tautiečiams. Tai kartu nuopelnas ir jo motinos, kuri ir dabar dalyvauja lietuvių minėjimuose bei pobūviuose. Telengvina Augščiausias jos senatvės dienas! Br. Butkajienė

SUDBURY, ONT.

KUN. A. SABO SUKAKTIS. Mineralinių uolų apsuptame mieste gyvena apie 200 lietuvių. Visi jie laikosi vieningai, yra susipratę. Prie to daug prisideda kun. Antanas Sabas. Jis čia atvyko 1950 m. liepos mėn., pirmiausia išrūpino iš Church of Christ The King patalpas lietuviškom pamaldom. Įsteigė šeštadieninę mokyklą, suorganizavo bažnytinį chorą, su pasiūlytom patalpa lietuvišką spaudą. Gyvena Kristaus Karaliaus parapijos klebonijoje, talkina vietiniams kunigams, eina kapeliono pareigas General ligoninėje ir Marymount mokykloje. Be to, jis lanko kitas katalikiškas mokyklas. Kad ir labai užimtas, pirmoje vietoje rūpinasi savo tautiečių reikalais. Nė vienas nėra atsakęs duoti rekomendacijas darbu ar kitokius pažymėjimus. Žodžiu tarant, nuoširdžiausiai kiekvienam padeda. Ištikis mirčiai, su širdgėla palydi amžinybėn ir at-randa laiko lankyti likusius artimuosius, nešdamas pagūdą. Be to, jis nuvažiuoja į Sault Ste. Marie, kur aptarnauja vietinę lietuvių koloniją.

Kun. Antanas Sabas š. m. liepos 21 d. atšventė savo 65 metų gimtadienį. Jis ir toliau energingai, su pasišventimu tęsia dvasinį ir visuomeninį darbą. Jis Sudburio lietuviams yra ne tik dvasios vadas bet ir korespondentas, pedagogas, psichologas. Savo švelniu būdu, linksma nuotaika visiems teikia pagūdą, lankydamas savo tautiečius.

Kun. A. Sabas yra mėgstamas ne tik lietuvių, bet ir kitų tautybių žmonių, augstai vertinamas vietinių kunigų ir vyskupų. Mielam sukaktuviniukui linkime ilgiausiu metų.

Plunksna

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

BALFO XVI SEIME DETROITE spalio 28-29 d.d. direktorių pirminku išrinktas kun. Vaclovas Martinkus, narių ypatingiems reikalams — Adolfas Baliūnas, spaudos ir informacijos sekcijon—Vytautas Kasniūnas, Juozas Lukas, Ona Žaliskienė, Emilija Cėkienė ir Vl. Selenis. BALFO centro valdybon išrinkti: pirm. Marija Rudienė, vicepirm. Dalia Bobelienė, Aldona Daukienė, ev. kun. Anas Trakis, Jonas Jasaitis ir Elena Armanienė kaip patarėja teisiniamis reikalams, gen. sekret. Albinas Dzirvonas, protokolų sekret. Zita Baletysytė, ižd. Kostas Čepaitis.

POETAS IR RASYTOJAS KAN. M. VAITKUS spalio 27 d. sulaukė 89-tojo gimtadienio. Šia proga jo kapelionijoje Peace Dale, R. I., jį aplankė ir pasveikino A. A. Gustaičiai, B. Vasarienė ir kiti lietuviai. Baigdamas 9-tąją amžiaus dešimtį, poetas dar jaučiasi gana gerai, nuoširdžiai sutinka svečius.

PENKIASDEŠIMTMETI SI MĖNESI! mini 1922 m. lapkričio 11 d. Kauno universitete įsteigta lietuvių studentų tautininkų korporacija "Neo-Lituania". Sukakties minėjimai yra numatyti Niujorke, Čikagoje, Los Angeles ir kituose didesniuose miestuose.

LB DRAMOS STUDIJA, administruojama Kultūros Fondo ir remiama JAV Lietuvių Fondo, pamokas pradėjo spalio 4 d. Čikagos Jaunimo Centre. Studijai vadovauja Zivile Nungaudaitė.

BLACKTONE SENELIŲ PRIEGLAUDOJE prie Woonsocket, R. I., 104 metų amžiaus sukaktį atšventė Marijona Mankienė, kuri turbūt yra seniausia lietuvių šimame kontinente. Prieglaudos administracija jai iškėlė gėlių ir specialų pyragą, o miestelio vadovybė tą dieną paskelbė Mankienės dieną. Sveikinimus atsiuntė prez. R. Niksonas ir P. Niksonienė. Sukaktuviniukę plačiai atpašė vietinis laikraštis "Woonsocket Call". Pasirodo, Marijona su savo pirmuoju vyru Urbonavičium ir JAV atvažiavo ir Providence vietovėje įsikūrė 1899 m. Iš Providence vėliau persikėlė į Blackstone, kur ir praleido beveik visą savo amžių. Urbonavičiui mirus, Marijona iškėlė už Povilo Mankaus, kuris mirė 1962 m. "Woonsocket Call" laikraščio teigimu, Marijona yra seniausia šios apylinkės gyventojė. Valkšėdai ji jau nebegali — važinėja stumdoma kėde. Dėl nusilpusio regėjimo negali nei skaityti, nei žiūrėti televizijos.

GENERAL FEDERATION OF WOMEN'S CLUBS atšovė prie Jungtinių Tautų pavaduotoja paskirta Galia Zilyonytė, buvusi Baltiečių Moterų Tarybos pirmininkė ir Lietuvių Moterų Klubų Federacijos atšovė. Ją pasirinko 11 milijonų narų turinčios organizacijos vadovė Kermit V. Haugan.

Venecuela

CARACAS Mieste jau įsteigta Venecuolos Lietuvių Jaunimo Sąjunga, kurios valdybą sudarė: pirm. A. Dugnas, vicepirm. Romas Klova, sekret. dr. Rita Deveikytė, ižd. Jolanda Bieliukaitė, informacijos vadovas Aras Mažeika.

Brazilija

KUN. HERMANAS ŠULCAS, SDB, po keturių mėnesių kelionės S. ir P. Amerikoje grįžo į Sao Paulo spalio 23 d. Kelionės metu jis aplankė lietuvių kunigus, daugiasia saiezikius, Kolumbijoje, Vepeculoje, Brazilijos Amazonės srityje.

Čilė

SANTIAGO TARPTAUTINĖJE MUGEJE spalio 26 — lapkričio 12 d.d. pirmą kartą dalyvausli Sovietų Sąjunga turėjo ir Lietuvos skyrių, kuriame buvo apie 1.500 lietuviškų gaminių, jų tarpe labai tikslų staklių, kopijavimo ir dauginimo aparatų, elektroninių skaičiavimo mašinų, elektros variklių, televizijos priimtuvų, magnetofonų, šaldytuvų, baldų, kilimų ir taikomosios dailės kūrinių. Siame skyriuje buvo pabrėžta Sovietų Sąjungos visu persama "tautybių draugystės" tema ir, žinoma, Maskvos pagalba Lietuvai, kuri iš tikrųjų reiškia okupaciją. Tai liudijo sovietiniam komunistui atstovavęs stilizuotas Lietuvai primestas herbas su vėliava, kuriame turbūt per nesusipratimą buvo įrašyti Maironio žodžiai: "Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka..." Vilniaus universiteto skyrelyje buvo išstatytas skulptoriaus L. Zuklio sukurtas Igno Domeikos bareljefas, priminęs parodos lankytojus, kad šis lietuvis yra buvęs Santiago universiteto rektoriumi. Propagandinei daliai ir iš Lietuvos atsiųstai delegacijai vadovavo ministerijų tarybos pirmininko pavaduotojas K. Kairys. Mugsė atidarymą visa savaitė suvėlino politiniai streikai.

Kun. Antanas Sabas š. m. liepos 21 d. atšventė savo 65 metų gimtadienį. Jis ir toliau energingai, su pasišventimu tęsia dvasinį ir visuomeninį darbą. Jis Sudburio lietuviams yra ne tik dvasios vadas bet ir korespondentas, pedagogas, psichologas. Savo švelniu būdu, linksma nuotaika visiems teikia pagūdą, lankydamas savo tautiečius.

Kun. A. Sabas yra mėgstamas ne tik lietuvių, bet ir kitų tautybių žmonių, augstai vertinamas vietinių kunigų ir vyskupų. Mielam sukaktuviniukui linkime ilgiausiu metų.

Kun. A. Sabas yra mėgstamas ne tik lietuvių, bet ir kitų tautybių žmonių, augstai vertinamas vietinių kunigų ir vyskupų. Mielam sukaktuviniukui linkime ilgiausiu metų.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

smerkė Buenos Aires mieste Pr. Ozinsko leidžiamą "Argentinos Lietuvių Balsa" už š.m. rugpjūčio 3 d. laidoje paskelbtą kronikos žinutę, palankiai sovietams nušviečiančią Lietuvos pavergimą. Minėtoje kronikoje buvo aprašytas š.m. liepos 23 d. Buenos Aires lietuvių ir jų įpėdinių ratelio "Lietuva" patalpose surengtas Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą 32 metų sukakties minėjimas, kuriame žodį tarė ne tik to ratelio pirm. K. Simanynas, bet ir Sovietų Sąjungos konsulas St. Pasausis, o savo išpužius iš viešenos Lietuvos pasakojo "AL Balso" leidėjas Pr. Ozinskas. Buvo ir daugiau sovietinio komunisto santvarkos garbinusių kalbėtojų. Rysium su šiuo įvykiu ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas ir sekret. L. Sruoga "Laikė" skelbia: "ALOS Taryba, gindama Lietuvos reikalus, jaučia pareigą pasisakyti dėl minėto straipsnio turinio. ALOS Taryba vienbalsiai atmeta tiesą iškreipiančius pareiškimus ir apgailestauja, kad lietuvių kalba leidžiamas spausdinti Argentinoje bando teisinti Lietuvos pavergėjus. Turint dėmesyje "Arg. Liet. Balsa" laikysena, ALOS Taryba nutaria atieityje nebeduoti "A. L. Balsui" jokių skelbimų, nei kitos paramos, paskelbiant, kad "Balso" leidėjas ir jo redaktorius bus nepageidaujami asmenys ALOS Tarybos ruošiamuose perengimuose, kongresuose ar susirinkimuose. Šie nutarimai užprieikuoti ir duoti paskelbti visuomenei žiniai per lietuvišką spaudą."

Australija

"ST. MARY'S BANNER" kelių parapijų spausdintą biuletenis, Ascot Vale, Maribyrnong, spalio laidoje paskelbė B. Zumerio rašinį apie katalikų persekiojimą Lietuvoje. Šis pradedamas R. Kalantos bei kitų jaunųjų susideginimų, jaunimo demonstracijoms Kaune bei Vilniuje, propagandos ir agitacijos viršininko Prano Misiūčio atleidimu. Baiginiame dalyje B. Zumeris atskleidžia šio nerimo priežastis — sovietinę Lietuvos okupaciją, trėmimus į Sibirą, rusifikaciją.

Italija

IS MASKVOS ROMON ATSKRIDO Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinis administracinis vyskupas Juozapas Matulaitis-Labukas, lydimas Rumšiškių klebono kun. Jono Zemačio. Jų bendrakeleiviai buvo Rygos ir Liepojos vyskupijų apaštalinis administratorius vysk. Julijonas Vaivodis ir jo sekret. kun. Zondaks. Romos Flumicino aerodrome svečius iš Lietuvos ir Latvijos sutiko Vatikano valstybės sekretoriato atstovas mons. Montalvo, dalis Romoje gyvenančių lietuvių kunigų. Vysk. J. Labukas dalyvavo kanonų reformos komisijos posėdžiuose. Šiandieną buvo nedarbingas — sergo. Svečiai lapkričio 15 d. grįžo į savo kraštus.

Britanija

D. BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGA spalio 8 d. surengė demonstraciją prie Sovietų Sąjungos atstovybės Londone, protestuodama prieš prieš atstūnyti chuliganais apsaugų jaunuoju teisėjumi Vilniuje. Praelivams buvo dalinami atsišaukimai, primenantys Lietuvos 17.000 katalikų raštą Jungtinių Tautų sekret. K. Waldheimui, R. Kalantos susideginimą už Lietuvos laisvę, laidotuvių metu išprovokuotas jaunimo demonstracijas, kurias numalšino Raudonoji armija. Atsišaukimas baigiamas reikšmingais žodžiais: "Tiktai ruso akimis meilė savo kraštui, tikėjimas Dievu ir troškimas laisvės laikomas nusikaltimu, reikalaujamas pagrindiniu žmogaus teisių priskiriamas prie

KULTŪRINIAI REIKALAI AMERIKOJE

S. m. spalio 28—29 dienomis Klevelande buvo susirinkusi JAV Lietuvių Bendruomenės taryba specialiai svarstyti to krašto lietuvių švietimo ir kultūros reikalų. Turint galvoje, kad JAV lietuviai praktiškai vadovauja pagrindinėms mūsų gyvenimo sritims, šis suvažiavimas įgauna platesnės reikšmės, įdomios ir kitiems kraštams, įskaitant Kanadą. "TZ" 45 nr. rašė apie svarstymą švietimo reikalų, o dabar kiek sustosime ties kultūrine sritimi.

Kultūriniai reikalai buvo užsimota svarstyti siauriau negu švietimas. Jeigu į švietimo svarstymą, šalia vadovaujančių pareigūnų bei tarybos narių, buvo dar kviešti ir mokyklų vedėjai (dalyvavo keli) bei tėvų komiteto pirmininkai (kurių nebuvo), tai kultūros reikalams svarstyti vadovaujantieji kultūrininkai, išskyrus pareigūnus ir tarybos narius, atrodė, nebuvo nė kviešti. Tuo būdu svarstymo apsiribojo trimis pranešimais ir diskusijomis. Pranešimus padarė JAV Kultūros Fondo pirm. Anat. Kairys, JAV LB krašto valdybos vicepirm. kultūros reikalams A. Vaškėlis ir kun. K. Pugetičius. Pastarojo pranešimas lietė grynai Amerikos reikalą — galimybę gauti lėšų pagal naująją JAV "Ethnic Heritage" įstatymą. Dėlto sustosime tik ties dviem pirmaisiais pranešimais ir jų diskusijomis.

Knygų leidimas

Kalbama apie knygas, kurios neįeina į švietimo tarybos sritį, pirmoje eilėje moksliniai darbai, kaip Z. Ivinskio, J. Puzino, J. Girmiaus, Pr. Naujoakio. Šiuos leidinius stambiai remia JAV Lietuvių Fondas. Pvz. Z. Ivinskio Lietuvos Istorijos parašymai ir išleidimui iš viso Liet. Fondas buvo numatęs išleisti keliolika tūkstančių dolerių. Diskusijoje paaiškėjo, kad iš tos sumos tam tikra dalis buvo jau a. a. autoriui išmokėta ir pirmojo meto rankraštis, nepilnai paruostas, jau gautas Amerikoje. Dabar sudaryta istorikų komisija tam tomai pilnai paruošti spaudai ir darbui toliau tęsti.

Archyvas ir bibliografija

PLB archyvas jau gavo naujas patalpas Jaunimo Centre Čikagoje. Daromi reikiami įrenginiai ir ruošiamasi medžiagos perkėlimui. Žymiai blogiau yra su bibliografijos tarnyba. Pasišventusiam bibliografui A. Ružancovui mirus 1966 m., "Knygų Lentyna" sustojo ežius. Po to dar buvo išleistas vienas tomas, redaguotas B. Kvickio. Vėliau visas sustojo. Tik pastaruoju metu, A. Vaškėlio pranešimu, darbas vėl pradėdamas, į jį įtraukus jaunuosius bibliografus, baigusius mokslą Amerikoje.

Kultūriniai sąskrydžiai

Šioje temoje buvo paliesti trys dalykai: kultūros kongresai, mokslo ir kūrybos simpoziumai, Lietuvių Mokslo Akademijs.

Iki šiol turėjome tris kultūros kongresus. Pirmasis ir antrasis

buvo surengti bendromis JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės pastangomis. Tai buvo gana gausūs kultūrininkų suvažiavimai su geromis paskaitomis, diskusijomis ir gausiomis rezoliucijomis, kurių niekas nevykdė. Norint rasti rezoliucijų vykdytoją, į trečiojo kongreso rengėjų eiles buvo įtraukta PLB kultūros taryba. Šis kongresas turėjo eilę nesėkmių, daliai kultūrininkų išsiskyrus su savo nuomone. Nuo to laiko, t. y. nuo 1967 m., apie ketvirtąjo kultūros kongreso rengimą mažai kas besigirdi. Si tema mažai tebuvo paliesta ir minimame suvažiavime, tik dr. A. Nasvytis pasisakė, kad kalbėti apie kultūrinę politiką mūsų sąlygomis esant tik laiko gaisinimas, nes tokia politika turi tik diktatūriniai kraštai.

Kultūros kongreso vietą lyg ir bando užimti mokslo bei kūrybos simpoziumai, kurių vienas jau buvo, o antrasis rengiamas. Žinoma, būtų klaida vieną pakeisti kitu, nes kultūros kongresas turi žymiai platesnę bazę — sutelkia masę kultūrininkų, kurie, kad ir nebūdami akademikai, neša pagrindinę mūsų kultūrinio gyvenimo naštą. Mokslo ir kūrybos simpoziumas ribojasi tik akademikais, ir tai daugiausia tais, kurie yra baigę mokslus jau šiam krašte. Diskusijose buvo pareikšta priekaištų pirmajam simpoziumui, kad jis rėmėsi daugiausia inžinieriais ir gydytojais, mažai vietos teskiriamas humanitarais ir kitų sričių mokslininkams. Buvo taip pat pareikštas pagėdavimas, kad antrojo simpoziumo rengime daugiau vietos būtų skirta PLB kultūros tarybai, tuo būdu praplečiant jį už JAV ribų. Į šį pagėdavimą antrojo simpoziumo rengėjų vardu atsakė JAV LB vicepirm. A. Vaškėlis: PLB kultūros taryba vis vėlinasi.

Reikalas įsteigti Lietuvių Mokslo Akademiją, kuri apimtų visus lietuvių akademikus, buvo jau iškeltas pirmame simpoziume. Iki šiol tas reikalas mažai pasitūmėjo priekiu vien dėlto, kad jau turime tris panašias institucijas — Lietuvių Profesorų Sąjungą, į kurią įeina dauguma buvusių Lietuvos un-to mokytojų personalo narių, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademiją su centru Romoje, turinčią skyrius - židinius visame pasaulyje, ir Lituanistikos Institutą, apjungiantį išeivijos lituanistus. PLB kultūros tarybos pirm. dr. A. Nasvytis pareiškė, kad jis jau yra ėmėsis iniciatyvos naujos Lietuvių Mokslo Akademijos steigimą jūdinti. Šiuo metu vykdoma lietuvių mokslininkų registracija.

Baigiant pusdienį, skirtą JAV LB kultūros reikalams, susidarė įspūdis, kad šiame krašte yra nemažai įvairios iniciatyvos, o taip pat ir pinigų, tačiau trūksta vieningos viso kultūrinio darbo organizacijos. Reikia tikėtis, kad tą trūkumą išspręs JAV LB kultūros taryba, kuri šiuo metu steigiama pagal naująją JAV LB statutą. A. R.

ESTU PAMINKLU BENDROVE
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai

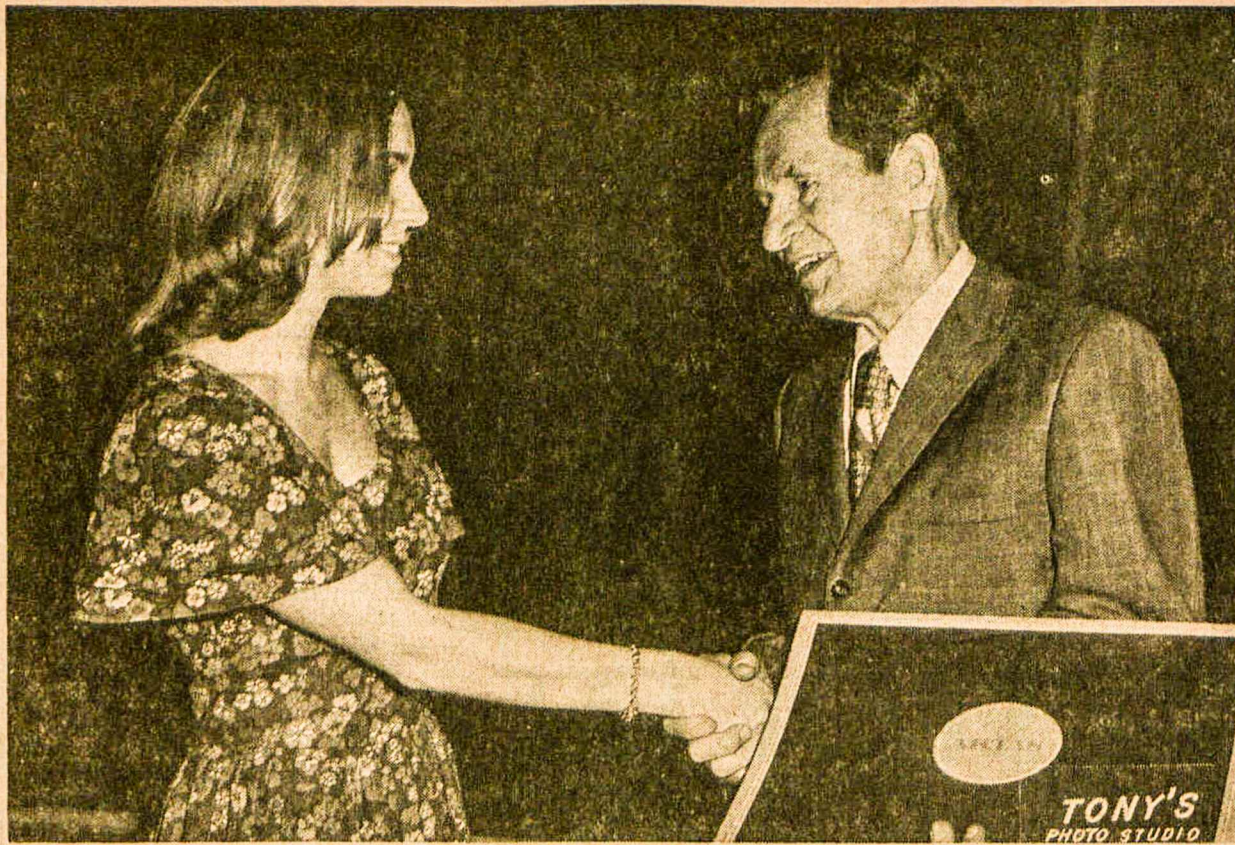
ATSIŪSTA PAMINĖTI

Paulius Jurkus, JUOŽAS BAGDO-NAS. Monografija, išleista 1972 m. Niujorko Lietuvių Bendruomenės Vaizganto Klubu. Nuotraukos — V. Maželio, R. Kisieliaus, L. Tamošaitis, A. Petručio, V. Augustino, V. Gruzdžio. Knyga turi 80 didelio formato puslapių. Kaina ir leidėjų adresas nepaminti.

Tėvynės Sargas nr. 1(32), 1972 m. Domo Jaisčio redaguojamas Lietuvių Krikščionių Demokratai Sąjungos žurnalas, gaunamas pas administratorių J. Jakučionį, 503 Euclid Ave., Brooklyn, N.Y. 11208, USA. Numero kaina — \$3.

SUVAŽIAVIMO DARBAI, 1939 m., III tomas, redaguotas Juozo Eretio, II laida. Šis tomas buvo išleistas Kaune 1940 m. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos leidinys nr. 4. Roma, 1972 m. 514 psl. minkštai viršeliais. Perspausdinimo mectenatė — Elena Mickeliūnaitė. Leidėjo adresas: LK Mokslo Akademija, Piazz della Pilota 4, Roma, Italy.

DIDYSIS JU NUOTYKIS — prof. J. Eretas tarnyboje Lietuvai. Parašė: St. Salkauskis, A. Skrupskelienė, A. Šešplaukis, J. Brazaitis, O. Labanauškaitė, A. Lluima, St. Yla, talkinami gausaus būrio bendradarbių. Spau-

Rašytojas Juozas Kralikauskas, "Vaišvilko" autorius, priima premijos paskyrimo aktą Montrealyje iš Akademijos Sambūrio atstovės D. Kerbelytės

Premija "Vaišvilko" autoriui

Montrealyje iškilmingai įteikta devintoji V. Krėvės literatūros premija J. Kralikauskui

Valstybinio statistikos biuro duomenimis, Montrealyje 1961 m. iš viso buvo 5.399 lietuviai, atseit, gana įspūdingas skaičius. Didelis ir Montreale lietuviškų organizacijų skaičius — berods, artėjantis prie pusimčio. Betgi, antra vertus, nepaslapsti, kad daugelis tų organizacijų tėra popierinės, nei realia veikla, nei narių gausa nepasižymi. Juk ir Lietuvių Bendruomenės Montreale apylinkės pilnateisiu, t. y., solidarumo inasą apsimokėjusių narių nėra nė 200. Vasario 16 minėjimai, žinia, dar sutraukia iki 500 dalyvių, o kituose renginiuose retai susirenka daugiau 300, kai grynai kultūrinį (be dešrų ir barų) įvykių organizatoriai džiaugiasi susilaukę keliasdešimties smalsuolių...

Vadinasi, oficialioji statistika savo keliu, o gyvenimiškoji lietuviybė — savo! Tad galbūt nebūtų nė realu tikėtis, kad į Vinco Krėvės literatūros premijos įteikimo iškilmes-balių suplauktų itin gausi montrealiečių lietuvių minia. Šiek tiek vidėlo suplaukė, nors ir pastebimai mažiau kaip eiliniuose dešrų ir kopūstų pasilinksminiuose. Buvo viešnių bei svečių iš Toronto ir Amerikos, buvo keliolika renginio organizatorių ir pareigūnų. Montreale Aušros Vartų parapijos salėje lapkričio 4 d. vakarą matėme apie 200 dalyvių. Simtai iškilmingame vakare nedalyvavusių montrealiečių, matyt, apsirinko namie pasilikę, nes renginys buvo ne tik iškilus ir svarbus, bet ir patraukliai įdomus, visa galva pralenkiantis pastarųjų metų lietuviškuosius koncertus Montrealyje.

Iškilmingą premijos įteikimo aktą padarė Akademinio Sambūrio pirmininkas Vincas Piečaitis, pakviesdamas vertintojų komisijos sekretorę Dainą Kerbelytę perskaityti devintosios Vinco Krėvės literatūros premijos paskyrimo aktą. Jame, be kita ko, yra pasakyta, kad premija rašytojui Juozui Kralikauskui paskirta už jo istorinį romaną "Vaišvilka", kuriame "rašytojas meistriskai atkuria Lietuvos istorijos vienos epochos spalvingą panoramą, jautriai išvelgdamas charakterių psichologinius lūžius ir jų raidą, visa tai išreiškdamas savita ir originaliai atkurta to laikotarpio lietuvių kalba".

Premijuotąjį romaną "Vaišvilka" ir aplamai rašytojo Juozo Kralikausko nuėitąjį kūrybinį kelią plačiau pristatė dr. Henrikas Nagys. Laureatas Juozas Kralikauskas savo padėkos žodyje, be kita ko, šiek tiek praskleidė ir savo kūrybinį credo, ypač nurodymą savo pažinimą apie istorinį romaną. Įdomu, kad Juozo Kralikausko žodis buvo sureduotas jo kūryboje atkurtąją XIII amžiaus lietuvių kalbą ir žodynu. (H. Nagio ir J. Kralikausko kalbos bus "TZ" spausdinamos įstisai).

Koncertinę vakaro dalį pradėjo iš Bostono atvykę aktorė Aleksandra Zdanavičienė-Gustaitienė, meniškai paskaičiusi Lietuvos kunigaikščio ir vienuo-

lio vidinį monologą iš premijuotojo romano. Pirmaisiais savo žodžiais sukauciusi publikos dėmesį, skaitovė puikia dikcija ir giliai įsijausdama į potekstę iš tikrųjų nepriekaištingai perteikė žmogiškąjį ir valdoviškąjį Vaišvilko dramą.

Satyriškais savo eilėraščiais lietuviškąją būitį (o kartais ir būitį) pasiepiantis poetas Antanas Gustaitis publikos visumet yra labai mėgstamas ir laukiamas. Neapvykę jis nė šį kartą! Feljetone "Nuosmukis" Antanas Gustaitis iki linksmiausio absurdo privėdė vadinamųjų "realistinių" ir "modernistinių" menininkų takoskyras miesčio-niškosios kasdienybės smulkybėse. Antruoju išėjimu Antanas Gustaitis perskaitė keletą savo naujausių satyrinių eilėraščių, kuriuose meistriskų įgūdžių ir taikliai parinktu žodžiu pasijuokė iš nevienos išeiviskojo mūsų gyvenimo keistenybės.

Išraiškos šokėja ir choreografe Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė įteigė Vakaruose kuriančiam lietuviui rašytojui. Tiesa, kad 500 dolerių vertės premija nėra labai didelė, bet ji jau susilaukė didelio prestižo ir pačių rašytojų pagarbos, nes dar niekad premijos vertintojai nebuvo kaltinami literatūrinio neobjektyvumo arba krautuveliškomis užmačiomis.

Antra vertus, šiuo iškilmingu vakaru Akademinis Sambūris įrodė, kad visdėlo įmanoma surengti koncertinę renginio dalį, kuri būtų ne tik įdomi, bet ir meniškai vertinga. O to Montreale lietuvių, atrodė, jau buvo nuosirdžiai pasiilgę. REM

"Marijos litanija" — Putino kūryba?

Tokių vardu Melburno mieste Australijoje šiemet pasirodė iš Lietuvos gautas sonetų rinkinys. Anksčiau šie eilėraščiai buvo atmušti "Tėviškės Aidų" skiltyse. Dabar juos išleido kun. Pr. Vaseris. Šalia Sibiro lietuvačių maldaknygės ar partizanų dainų, tai dar vienas leidinys, apie kurio išleidimą Lietuvoje nė sapne nesapnuotum.

Dabartinio rinkinio struktūra paprasta: imama litanijos eilutė ir pagal ją išvystomas sonetas. Pavyzdžiui, po antrašties žodžių "Išminties Sostė, melksis už mus", skaitome:

Tas, Kurs nustatė ribą vandenynui,
Laukų lėliją apgėmę puošniai,
Keliu išvedęs nuostabius

— žvaigždynų —
Ant tavo rankų lisis ramiai.

Tu Jo minties stebuklas

— nuostabiasias,
Didi gėlmė Augščiausio paslapčių...
Tiesos kelių ilgai ieškojęs klausiu —
Tavy radau, ko taip seniai geidžiu.

(32 psl.)

Turinys susiklostęs iš Sv. Rašto užuominų, kaip tai regime ir šios citatos pradžioje, iš bažnytinių maldų atšvaitų, iš teologinių tiesų ir iš autoriaus nuosirdaus įsijautimo. Vietomis teologiniai samprotavimai atrodo tartum tiesiai paimti iš bažnytinių tezių:

Mes esam Jėzaus Kūno šarniai,
Sventos, Visuotinos Bažnyčios sūnūs.
(63 psl.)

Tokios vietos nuskamba senoviskai ir pamoksliskai, o rinkinyje panašūs pasisakymų pasitaiko. Dideli poetai, imdami religines tiesas, geba surasti savo originalų žvilgsnį ir naujos intelektualinės jėgos. Šioji knygelė išsilaiko tradicinių maldų ir giesmių lygmė. Žiūrint tokio-
mis akimis, tai gali būti gera medžiaga kompozitoriams, nes sonetai, be savo nuosirdaus įsijautimo, yra gan sklandūs, nors turi ir savo spragų. Viena iš jų yra to paties ritmo pasilaikymas

je. Panaudojusi nuostabiai kuklias technines priemones, Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė įteigė išgauti iš tikrųjų pakankamus garsinius ir šviesos efektus. O turint galvoje, kad jaunosios šokėjos toli gražu nėra profesionalės, pagrindinį savo dėmesį skiriančios dailiajam šokiui, tegalime būti nustebę ir nuosirdžiai dėkingi už žiurovoms suteiktą neeilinį meninį išgyvenimą! Iš tikrųjų būtų gaila, jeigu šitas choreografinis pastatymas nesulauktų didesnės auditorijos. O juk ir kitų Kanados bei Amerikos lietuviškųjų telkinų programų rengėjai galėtų Birutę Vaitkūnaitę-Nagienę su jos jaunosios šokėjomis pasi-
kviesti pas save.

Teisingai Henrikas Nagys savo žodyje priminė, kad Montreale lietuvių Akademinis Sambūris vertas "šiekio tokio pagyrimo" už 20 metų tesėtą darbą. Sio vakaro metu Akademinis Sambūris įteikė jau devintąją Vinco Krėvės literatūros premiją Vakaruose kuriančiam lietuviui rašytojui. Tiesa, kad 500 dolerių vertės premija nėra labai didelė, bet ji jau susilaukė didelio prestižo ir pačių rašytojų pagarbos, nes dar niekad premijos vertintojai nebuvo kaltinami literatūrinio neobjektyvumo arba krautuveliškomis užmačiomis.

Antra vertus, šiuo iškilmingu vakaru Akademinis Sambūris įrodė, kad visdėlo įmanoma surengti koncertinę renginio dalį, kuri būtų ne tik įdomi, bet ir meniškai vertinga. O to Montreale lietuvių, atrodė, jau buvo nuosirdžiai pasiilgę. REM

sonetuose. Skaitydamas vieną po kito, ilgainiui pasigendi įvairumu. Tarpais soneto forma atrupia. Prie trūkumų reikėtų pridėti ir pasigavimą tokių jau įgirusių rimų, kaip — "rožė:grožis". Pagaliau jaučiamas autoriaus uždavinys — kiekvieną litanijos pasakymą sonetu apdailuoti, geriau tarus, apgiedoti.

Visdėlo "Marijos litanija" palieka nuolankios religinės lyrikos įspūdį, ir tai neblogai skambančios. Tad nėra ko abejoti, kad vienas kitas sonetas, perėjęs per mūsų kompozitorių gaidas, kada nors nuskardės lietuvių bažnyčiose.

Tuo būtų galima ir baigti šiuos kelis žodžius, jei ne tokia pastaba knygos tituliname puslapyje: "V. Mykaloičio-Putino vardu ši Marijos Litanija žinoma Lietuvoje, iš kur šis tekstas rankraščiu ir gautas. Ar ji tikrai yra Putino kūryba, tikrų žinių nėra".

Tad užvožęs šią kuklią išleistą knygą, pajunti įspūdį, lyg kas nors per petį būtų žiūrėjęs į tuos sonetus drauge su tavimi, laukdamas atsakymo: Putino ar ne?

Čia prieš akis tau stojasi Putino poezija — nuo "Raudonų žiedų" ligi paskutinių rinkinių Vilniuje: jo temos, vizijos, lūžiai, poetinės priemonės, intelekto galia, net paskiri pamėgti žodžiai... Tiesa, kad ir paskiausioje Putino lyrikoje, išleistoje Vilniuje, yra religinio įkvėpimo. Tačiau "Marijos litanijos" tonas ir kūrybinis užsimojimas nėra putiniškas. Tad jei kas mane šiandien paklaustų, aš pasakyčiau, kad tai ne Putino sonetai.

Toks būtų mano spėjimas. O tikrą žodį galėtų tarti tie, kurie paskutiniausiojo gyvenimo metais apie Putino buvo, arba tie, kurie matė šiu sonetų rankraščius. Įvairūs teoriniai samprotavimai ir lyginimai čia vargiai ką nors nustatytų. Aug. Raginis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVOS STYGINIS KVARTETAS

TAS, kurį sudaro Vilniaus konservatorijos dėstytojai E. Paulauskas, K. Kalinauskaitė, J. Fledžinskas ir R. Kulikauskas, A. Grininės pranešimu, spalio 14-22 d.d. turėjo sėkmingus koncertus 8 Vakarų Vokietijos miestuose. Jų 83 kvarteto repertuare 19 buvo lietuvių kompozitorių. Pastariesiems dažniausiai atstovavo M. K. Čiurlionis ir J. Juzelevičius. Net ir tais atvejais, kai koncerto rengėjai programon nebuvo įtraukę nė vieno lietuviško kvarteto, koncertas būdavo užbaigiamas lietuvių kompozitoriaus kūriniu. Kai vokietijų publika plojimu reikalavo viršprograminio papildu, jai paprastai būdavo atsilyginama J. Naujalo "Svajone". Spalio 14 d. Muenchene tuo pačiu metu skirtingose salėse vyko du koncertai — Lietuvos styginio kvarteto ir Leningrado filharmonijos orkestro. Atrodė, kad orkestras gali susilaukti didesnio vokietijų dėmesio, bet jie užpildė 2.000 vietų Herklio salę, kurioje koncertavo lietuviai. Laikraščių recenzijose taip pat palankesnio įvertinimo susilaukė Lietuvos kvartetas. Tai buvo pirmoji šio kvarteto viešnagė V. Vokietijoje, nors kvietimas jam buvo pasiūstas jau 1965 m., kai Lietuvos kvartetas tarptautiniame Liezo konkurse laimėjo sidabro medalį. Kvartetą iškvietė ir koncertus suorganizavo G. E. Hoertnagel agentūra, kuri jį vėl yra paprašiusi atvykti V. Vokietijon po dvejų metų.

NIUJORKO LIETUVIŲ DAILININKŲ SAJUNGA, vadovaujama dail. Albino Elksaus, savo dvidešimtetį paminės viųs narių darbų paroda Brooklyn Kultūros Židinyje lapkričio 25 — gruodžio 3 d.d. Sąjunga pirmajame dešimtmetyje turėjo dvi parodas, bet vėliau beveik visiškai buvo nutraukusi savo veiklą, kurią dabar steigiasi atgaivinti naujas pirm. dail. A. Elksaus. Parodos metu bus ir simpoziumas tema "Ko įieškoma lietuvių dailininkų darbuose?" Jame dalyvaus dr. J. Girmius iš Bostono ir Auste Pečiūraitė iš Filadelfijos. Į jų klausimus atsakys dailininkai A. Kašubienė, V. K. Jonynas ir K. Žoromskis.

BOSTONO LB KULTŪROS KLUBAS Tautinės Sąjungos Namuose surengė dail. Vytauto Igno kūrinių parodą. Pirmame augšte buvo įstatyti grafikos darbai, antrame — mišrios technikos ir tapybos. Įvadinį žodį parodos atidaryme tarė dail. Pranas Lapė, pastoviai įsikūręs Bostone ir čia dailintis meną vienoje kolegijoje. Dail. V. Ignas, neseniai lankęs okupuotoje Lietuvoje, parodos dalyviams rodė jos vaizdų ir tenyškų dailininkų kūrinių skaidres. Kultūros klubo šio sezono valdyba sudaro: pirm. inž. D. Satas, vicepirmininkės S. Gimbutienė ir E. Vizigirdienė, sek. E. Sikšėnaitė ir inž. A. Makaitis.

"TEVYNĖS SARGO" nr. 1(32), neseniai pasiekęs skaitytojus, daug puslapių skiria a.a. prel. M. Krupa-vičiui. Vėlonies darbus ir gyvenimą nušviečia A. Ramūno, V. Bagdonavičiaus, MIC, Pr. Pauliukonio, P. Maldeikio, A. Repšio rašiniai. Siame nr. taipgi yra A. Šešplaukio straipsnis "Hilaire Belloc — krikščioniškosios kultūros gynėjas", Pr. Naujoakio — "Tragiškosios epochos veidas Bernarda Bradzinskio poezijoje", J. Venckaus, SJ. — "Jurgis Pabrėža — botanikas", K. Skirpos — "Vyriausybės Gologita" ir kt. Žurnalą redaguoja Domas Jasaitis.

FIZIKOS DR. EGIIDIUS UZGIRIS Bostono kultūriniam subatvakaryje skaitė įdomią paskaitą apie fizikos tyrinėjimų mėnulio paviršiuje, iš ten astronautų atvežtas smiltis ir akmenis, paliesdamas žemės amžių, mėnulio atsiradimą ir kosminius spindulius.

DAIL. INOS NENORTIENĖS emalio darbų paroda Brooklyne, Kultūros Židinyje, surengė Niujorko vyr. skaučių židyns "Vilija". Atidarymo žodį tarė P. Jurkus. Dail. I. Nenortienė, Niujorkan atsiėžusi krosnį bei kitus savo kūrybos įrankius, parodos dalyviams du kartus demonstravo emalio dailio vario techniką. Keramiką ir mozaiką ji yra studijavusi Bostono dailiojo meno muziejuje pas D. Hollmaną, emalį — pas D. Hall ir K. Kubinį.

J. NARŪNĖS ATSIMINIMŲ KNYGA "Trys ir viena" apie rašytojus Jurgį Savickį, Balį Srugą, Juozą Svaistą ir G. Petkevičaitę-Bitę jau atspausdinta "Naujienu" spaustuvi-je Čikagoje.

KUN. ALFONSO SUŠINSKO poimtinė knyga "Sviesos ir šėšėliai", redaguota neseniai mirusio kun. dr. Tito Narbuto, jau yra baigta rinkti Tėvų pranciškonų spaustuviėje Brooklyn, N. Y. Kun. A. Sušinsko rinkinių raštų knygą jo pedagoginei veiklai Lietuvoje ir Amerikoje įamžinti išleis buvusieji mokiniai ir bičiuliai.

M. MORKŪNO SPAUSTUVEI jau įteikta knyga "Balsys Srugos mūsų prisiminimuose", kurios išleidimu rūpinasi vėlonies rašytojo našlė ir dukra. B. Srugos asmenybė atskleis ilgas gyvų ir jau mirusių autorių sąrašas, po jo mirties 1946. K. 16 Vakaruose paskelbta medžiaga, laišku ištraukos. Apie 450-500 psl. atsiminimų knygoje taipgi bus įdomių iliustracijų ir B. Srugos kūrinių bibliografija.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS

lapkričio 8 d. išvyko gastrolį į R. Vokietiją. Vyr. rež. Henriko Vancėvičiaus pranešimu, gastrolį repertuare — Justino Marcinkevičiaus drama "Katedra" ir P. Cvirkos romano "Meisteris ir sūnūs" inscenizacija. "Katedra" teko gerokai pertvarkyti, suprasinant scenovaizdus, pakeičiant su jais susijusias mizanscenas. Sie pertvarkymai labiau išryškino veikalo dramatiškumą ir poetinio žodžio skambesį. Beveik pusę mėnesio trukmės išvykos spektakliai numatomi Weimare, Erfurte ir kituose miestuose. Vilniečius pakvietė Weimaro dramos teatras, kurio atstovas prof. O. Lang yra lankęsis Vilniuje ir čia surežisavęs F. Silerio "Klastą ir meilę". Gruodį Vilniun atvyks Weimaro dramos teatras su V. Sekspyro "Hamletu" ir B. Brechto "Kaukazo kreidos ratu".

VILNIAUS OPEROS TEATRE G.

Puccini "Toscos" ir G. Verdi "Aidos" spektakliuose pagrindinius vaidmenis atliko Varnos operos sol. Todoras Kostovas, žymusis bulgarų tenoras, Dimitrovo premijos ir tarptautinių konkursų laureatas.

KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTO tarpakultūrinės vibrotechnikos ir probleminės precizinų sistemos bei stabilumo mokslinio tyrimo laboratorijos vyr. mokslinis bendradarbis dr. A. Cepuliasukas antrus metus iš eilės išsikovojo laureato vardą Sovietų Sąjungos išradėjų ir racionalizatorių draugijos konkurse. Šį kartą jis buvo pateikęs 14 išradimų precizinų mechanizmų virpesių matavimo technikos srityje.

MENININKŲ IŠVYKŲ S. Vacy

Daunoras, Tulūzos tarptautiniame dainininkų konkurse laimėjęs bosų grupės didįjį prizą, vėl viešėjo Prancūzijoje ir dalyvavo Tulūzos operos naujojo sezono pradinuose spektakliuose. Prancūzų kalba jis atliko per du vasaros mėnesius paruoštą Marcelio vaidmenį G. Meyerbeer operoje "Les Huguenots" ("Hugenotai"). Koncertų seriją JAV padarė Vilniaus operos sopranas Giedrė Kaukaitė-Zebrinienė su pianistu Giedriū Trinkūnu. Čilėje, Santiago tarptautinės mugs Sovietų Sąjungos paviljone, koncertą turėjo Vilniaus operos tenoras Virgilijus Noreika, mezosopranas Nijolė Ambraziaitė, pianistė Zaneta Noreikienė, birbynininkas K. Budrius, kanklininkas B. Simonaitytė ir grupė "Lietuvos" ansamblio šokėjų.

KAUNO LELIŲ TEATRAS, dalyvavęs Varnoje surengtame bulgarų pjesių tarptautiniame lėlių festivalyje "Aukšinis delfinas", persiėvė sidabro medalį. Kauniečiams II vieta festivalyje buvo paskirta už P. Mančėvo pjesę "Žuikių mokykla", patstatytą vyr. rež. S. Ratkevičiaus ir dail. V. Mazuro.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS

laudies instrumentų katedros iniciatyva vėlonies Jono Svėdo mirties metinės buvo paminėtos gėlių padėjimu ant jo kapo ir specialiu vakaru konservatorijos mažojoje salėje. Čia skambėjo J. Svėdo kūriniai, buvo surengta jo archyvinų nuotraukų bei rankraščių parodėlė. Atsiminimų pluoštu dalijosi docentas P. Stepulis, A. Vyžintas, J. Lingys, prof. K. Kavcekas, Z. Stepulienė ir kt.

LIETUVOS DAILES INSTITUTO

docentas architektas V. Nasvytis, su sovietų grupe viešėjęs Italijoje, Neapolio, Salerno, Benevento ir Arripino miestuose skaitė skaidrėmis iliustruotas paskaitas apie lietuvių architektūrą.

VILNIAUS DAILES PARODŲ

RŪMUOSE II individualią savo darbų parodą turėjo dail. B. Valentinaite-Jokūbonienė, išstaciūsi apie 30 dailiosios tekstilės dirbinių.

LIETUVOS KINO STUDIJOS naujasis dviejų dalių dokumentinis filmas "Herkus Mantas" Maskvoj įvykusiojo apžiūrojo buvo įtrauktas į Sovietų Sąjungos kino teatrų repertuarą. Filmo scenarijus autorius yra S. Saltenis, režisiorius — M. Giedrys, dailininkas — A. Ničius. Pagrindinį prūsų sukilėlių vado H. Manto vaidmenį sukūrė Vilniaus jaunimo teatro aktorius A. Surna.

MYKOLO SLUCKIO romaną "Uostas mano — neramus" susilaukė dviejų laidų prancūzų ir lenkų kalbomis. Mirelės ir Aloyzo Lukoševičių prancūzų kalbon išverstą romaną 3.000 egzempliorių tiražu išleido Maskvos leidykla "Progressas". Varsūvos leidykla "Institut PIW" romanui pasirinko gerokai didesnį 18.000 egz. tiražą. Knygą į lenkų kalbą išvertė Aleksandras Matušinas.

VILNIAUS UNIVERSITETO

dainų ir šokių ansambliu, vadovaujamas V. Aleksandravičiaus, paruošė naują koncertinę programą "Augo liepelė". Koncerto metu už 15 metų veiklą buvo pagerbti: šokių vadovė E. Morkūnienė, choro vadovas V. Četkauskas ir liaudies instrumentų orkestro vadovė D. Čičinskienė.

"VAGA" VILNIUJE IŠLEIDO vyresniosios kartos poeto Stasio Anglicko poezijos rinkinį "Žemė ir želmėnis", kurioje yra įtraukti geriausi jo eilėraščiai iš rinkinių "Žings

LONDON, ONTARIO

PARAPIJOS VAKARAS. Daug kas klausinėja, kada bus pirmas šokių vakaras šį rudenį. Parapijos rengiamas pasilinksminimas bus ne tik pirmas šį rudenį, bet ir paskutinis prieš adventą, būtent, šeštadienį, gruodžio 2, parapijos salėje, 1414 Dundas St. E. Pradžia — 8 v.v., pabaiga — 1 v.r. Bus orkestro muzika ir turtingas bufetas. Tai gera proga nuotaikingai praleisti vakarą ir paremti daug išlaidų turinčią mažos apylinkės lietuvių parapiją, kuri čia sudaro sąlygas ne tik religiniam susikaupimui, bet ir tautiniam atsisveikinimui bei lietuviškos išlaikymui. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. D. E. LIETUVOS KARIUOMENĖS SVENTĖS minėjimą rengia liuanistinė mokykla lapkričio 26 d., 12.10 v. (po 11 v.l. Mišių) Šiluvos Marijos parapijos salėje. Savanoriai, būvę parai, visi bendruomenės nariai Londono ir apylinkėse kviečiami kartu dalyvauti su jaunaisiais lietuvišku „karžygiams“ — šeštadieninės mokyklos auklėtiniais, mokytojais ir tėvais. Meninę programą taip pat atliks mokiniai. Su šiuo minėjimu pradedamas vakų mokyklai paremti Londono apylinkės ribose.

Apyl. valdybos inf.

SKAITYTOJAI PASISAKO

ISPŪDZIAI IS LIETUVOS

Emilija Repšienė „GK“ rašo buvusį Klaipėdoje. Taip, gerbiama, bet kodėl nerasi apie suvaržymus keliauti toje srityje net vietiniais gyventojams. Tegu tik kas pamėgina keliauti be leidimo į Nidą! Kodėl gi draudžiama toje srityje keliauti?

Taip pat ji rašo buvusį Šiauliuose, fabrike gavusi megininį ir kitų gaminių. Tai esąs įrodymas, kad tokie daiktai gaunami Lietuvoje. Taip, gerbiama, tokie fabrikai ten yra, bet kur dingsta jų gaminiai? Parduotuvėje negalėjote gauti trikotažų. Ir są negalėjau. Taip pat Šiauliuose yra odos ir batų fabrikas, bet batelių pirkti reikia važiuoti Maskvon, jei nori gauti tinkamą numerį, arba laukti, kol apskrus spekuliantas parūpins.

Gaila, kad Jums neleidžia pamatyti kiaušinių šerėjų ir karvių melžėjų. Ten būtume pamatęsi jų nešiojamus batus ir kibirus kelių dešimčių metų senumo.

H. Viluckis

BALANDIS FLORIDOJE

Vasarą Floridoje gerokai karšta. Vasaros galas ir rudens pradžia pasižymi audromis bei uraganais. Tačiau balandžio mėnuo yra labai malonus: uraganai išnyksta, darosi vėsiu, o naktį jau reikia apsišildyti. Okeano vanduo labai malonus maudyti ir senesnio amžiaus žmonėms. Lietuviai, kurie rūpinasi savo sveikata ir atostogomis, turi tai žinoti. Be to, balandžio mėnesį kainos viešbučiuose dar laikosi tos pačios, kaip ir vasarą. Tai yra pigus ir malonus mėnuo. Kažkodėl mūsų tautiečiai mėgsta vykti į Floridą tik tada, kai jau gerokai sušalę šiaurėje, perserga slogomis ir gripais... Žiemos mėnesiai Miami būna trigubai brangesni. Tada tik „atsigauna“ viešbučių savininkai, nesgi ir jiems tenka mokėti nemažus sąskaitas.

Pastaruoju metu Miami Beach saloje įsikūrę nemažai lietuvių, turinčių nuosavus namus ne tik sau gyventi, bet ir kitiems nuomoti. Kokios ten sąlygos, kokie adresai ir telefonai?

IŠEIVIJA NETURI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

limybės, kurias ji mums duos. Tad visa išeivija turėtų vieniną burtis apie savo politinę vadovybę, kuri iš savo pusės dėl bendros akcijos turėtų tartis su liaiviais ir estais. Nepaprastai šios istorinės progos!

Nors šioje akcijoje tik mažas skaičius veikėjų galės įsivertinti, tos konferencijos prieškambarius, mes visi, be išimties, galime paremti savo teisių gynėjus. Ir nepasitinkime kelti balsą tik savųjų tarpe, bet belskime į sąžinę ir tų, kurie mūsų priėmė pas save. Įtikinkime juos, kad mūsų reikalas kartu yra ir jų reikalas.

— Bet, Profesoriai, ar jūs tikrai manote, kad mes tokia akcija galime paveikti Sovietų Sąjungą ir palenkiti pasaulio valdovus savo reikalui?

— Norėdami pasiekti kilnių tikslų, negalime kelti sau skeptiškų klausimų. Tie lietuvių, kurie 1795 m. prarado savo nepriklausomybę, sau tokių klausimų nestatė, o pasiryžo atkovoti laisvę. Tai jų palikuonims po 123 metų ir pavyko. Tokių klausimų nekėlė nei 1831, nei 1863, nei 1905 metų sukilėliai. Jie metėsi į kovą ir per savo ainius ją laimėjo. Tokių klausimų per pirmąjį pasaulinį karą sau nekėlė nei vysk. Valančiaus, nei „Ausros“ laikotarpio auklėtiniai. Jie grūmėsi su likimu ir laimėjo. Dėlto ir mes abejones keliančių klausimų nekelsime.

ATLIEKU GRINDŲ

ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimo ir blizgimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

nai, galima visuomet sužinoti lietuvių klube: 3655 S. W. 34 St. Tel. 635-4331. Kai atvažiuosite, turėsite didelį pasirinkimą.

J. Narutė

ISTORINIAI SVARSTYMAI

B. Rimgaudo pradėti „T2“ Lietuvos sienų klausimo svarstymai susilaukė pasisakymų (P. Lelis, J. Jakštas, V. P. Zubas, V. Anyšienė), kurie yra istoriniu atžvilgiu įdomūs, tik gaila, kad jie pasibaigė rusiškais „krajaus“ ir gubernijomis, nesuradus vieningos nuomonės. B. Rimgaudas savo atsakyme „T2“ 39 nr. rašė, esą, kad bendro turi tos ukrainietiškos gubernijos su dabartinėmis Lietuvos sienomis. Bet man atrodo, kad jos turi šiek tiek bendro, nes tos gubernijos savo laiku buvo Lietuvos ribose ir mums svarbu žinoti, kaip istorinėje perspektyvoje Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės sienos išsivystė į dabartines Lietuvos sienas. Nepriklausomos Lietuvos sienos neapėmė nei vienos pilnos gubernijos ploto. Net Kauno gubernijos „banginio uodega“ (Breslaujos kraštas) liko už nepriklausomos Lietuvos ribų. Kad Suvalkija caro laikais priklausė Lenkijos „karalystei“, už tai turim „dėkoti“ Kotrynai II ir Napoleonui I. Po trečiojo Lietuvos — Lenkijos padalinimo 1795 m. Suvalkija kartu su Varšuva ir Lodze atiteko ne Rusijai, bet Prūsijai. Napoleonas, sumušęs Prūsiją ir Austriją, atėmė iš jų Lenkijos plotus, iš kurių sudarė Varšuvos kunigaikštystę. Pastaroji po Vienos kongreso 1815 m. pavadinta Lenkijos karalyste ir perduota Rusijai. Taip Suvalkija persmaugtu kaklu ir liko prijungta prie lenkiškų gubernijų (caras Nikolajus I lenkų karalystę panaikino ir atėmė autonomiją).

V. Anyšienė „T2“ 40 nr. rašė, kad Lietuva ir gudų gubernija nesivadiu. Siaurės Vakarų kraštu, nes taip buvo vadinama Suomija. Dr. J. Pajaujis 1967 m. „Varpo“ 7 nr., 5 psl. rašė kitaip: „...o pagaliau ir pats Lietuvos vardas buvo išbrauktas iš geografijos žemėlapių, vadinti ją Severo-Zapadnyj kraj, (Siaurės Vakarų kraštu). P. L.

— V. Anyšienė „T2“ 40 nr. rašė, kad Lietuva ir gudų gubernija nesivadiu. Siaurės Vakarų kraštu, nes taip buvo vadinama Suomija. Dr. J. Pajaujis 1967 m. „Varpo“ 7 nr., 5 psl. rašė kitaip: „...o pagaliau ir pats Lietuvos vardas buvo išbrauktas iš geografijos žemėlapių, vadinti ją Severo-Zapadnyj kraj, (Siaurės Vakarų kraštu). P. L.

— V. Anyšienė „T2“ 40 nr. rašė, kad Lietuva ir gudų gubernija nesivadiu. Siaurės Vakarų kraštu, nes taip buvo vadinama Suomija. Dr. J. Pajaujis 1967 m. „Varpo“ 7 nr., 5 psl. rašė kitaip: „...o pagaliau ir pats Lietuvos vardas buvo išbrauktas iš geografijos žemėlapių, vadinti ją Severo-Zapadnyj kraj, (Siaurės Vakarų kraštu). P. L.

TAPTI MUZĖJUM!

Išėjimoje pradėjome kurti muzėjus bei archyvus. Tai pagirtinas dalykas. Bet tai neturi nuteikti mus uždaryti juose savo viltį bei užmojų. Iš viso išeivija neturi tapti muzėjumi! Mes negalime pasiduoti retrospektyvinei melancholijai! Mums skirta veržtis pirmyn — į kitas kovas ir laimėjimus. Ir šiame veržimesi mes neturime teisės surišti pergale su savo asmenis ar su savo kartos likimu, nes tai būtų egoistiškas troškimas. Mes, priešingai, ir šiuo atžvilgiu turime mokyti iš savo „miško brolių“, kurie savo žygiuose dainuodavo:

„Kad ir mes nesulauksime tekančio ryto, bet jo sulauks brangioji Lietuva!“

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

Tel. 533-7954

DELHI, ONTARIO

LIETUVOS KARIUOMENĖS SVENTĖS rengiamos lapkričio 25, šeštadienį, 7 v.v., Delhi lenkų salėje, 234 Main St. Meninę programą atliks Hamiltono mergaičių choras „Aidas“ su sol. V. Verikaitiu ir vietinio jaunimo ansamblio „Palanga“, vadovaujamas K. Gleno. Bus taip pat šokiai, muzika, bufetas, užkandžiai, loterija. Rengia DLK Gedimino Delhi šaulių kuopa. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti.

A. A. NELE DADURKIENĖ palaidota spalio 23 d. Delhi kat. kapinėse. Staiga mirė savo namuose, būdama tik 52 metų amžiaus. Paliko liūdesį vyrą, du sūnus, du brolius su šeimomis ir mamytę M. Prancevičienę. Liūdi jos ne tik gausi giminė, bet ir visa lietuviška apylinkė, ypač katalikės moterys, netekusios savo narės. Prie duobės labai jautri atsisveikinimo žodį pasakė kat. moterų pirmininkė J. Žiogienė.

STEFANJA SAMIENĖ ir jos sūnais Andrius Samas buvo draugų pagerbti bei apdovanoti jų gimtadienio proga. Vaish jvyko spalio 14 d. p. Stradomskijų puošnioj rezidencijoje.

ELENA IR STASYS KAIRIAI lapkričio 4 d. labai iškilmingai paminėjo savo vedybų 25 metų sukaktį. Vaisė dalyvavo jų vedybų gyvi liudininkai, svečiai iš Čikagos, Toronto, Hamiltono ir apylinkės draugai. Pasakyta daug gražių sveikinimų ir įteikta dovanų. Sveikinimose išryškėjo visos Kairių šeimos labai didelės įnašas šios apylinkės kultūriniam ir bendruomeniniam gyvenime: abu mokytojų šeštad. mokyklų, dalyvauja parapijos chore. Ir šiais metais S. Kairys yra vietos bendruomenės pirmininkas. Žmona Elena yra jaunimo ansamblio komitete, vyresnysis sūnu Linas atstovavo apylinkės jaunimo kongrese, o jaunesnysis sūnus Vidas stropiai eina Mišių patarnautojo pareigas. Pasak Vaižganto, tai tikri apylinkės „kultūrtregeriai“.

P. A.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame p.p. Stradomskiams ir Vitkauskams už surengtas mūsų amžiaus sukautes gražioje p. Stradomskijų rezidencijoje. Ačiū gerb. klebonui kun. dr. J. Gutauskui už sukalbėtą maldą ir pasakytą žodį. Taip pat nuoširdus ačiū visiems kalbėjusiems ir sveikinusiems mus. Didelė padėka mieliems kaimynams, draugams, bičiuliams ir visiems gausiai dalyvavusiems, kurių pavardės būtų sunku suminėti. Jūsų gražūs žodžiai, brangios ir mielos dovanos, puikios gėlės, skanios vaishės, skambios dainos ir mielos širdys liks niekad neužmiršamos.

Mes liekame Jums amžinai skolingi ir dėkingi —

Stefa ir Andrius Samas

WELLAND, ONT.

SUSIRINKIMAS. Gruodžio 3 d., 1 v.p.p. (tuojau po pamaldų) vengų parapijos salėje, Helms St. Wellande šaukiamas KLB Wellando apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Darbotvarkė: atidarymas, pirmininko ir sekretoriaus rinkimai, praėjo susirinkimo protokolo skaitymas, valdybos veiklos pranešimas, revizijos komisijos pranešimas, KLB krašto tarybos nario p. Blūzo pranešimas, naujos valdybos rinkimas, klausimai bei sumanymai. Visi dalyvaukime susirinkime. Gausiu dalyvavimu pareiškiam išrinkti valdybai pasitikejimą ir paskatinimą veiklai. Vengimas — skubus po pamaldų išsibėgijimas rodo mūsų menką tautinį ir visuomeninį sąmoningumą.

AUKOS TAUTOS FONDUI. 1972 m. aukojo \$20: J. G. Skaistys; \$10: A. Stankevičius, J. Butkus, J. Cepaitis, Ed. Vembrė, Alf. Pivorūnas, Br. Jackevičius, J. Radvila, Br. Simonaitis, Br. Luomanas, G. Sinkus; \$5: Alb. Pamataitis, J. Stalgis, J. Staškevičius, J. Paužuolis, J. Rankauskas, J. Grynas, V. Jasilionis, V. Bilūnas, Vil. Karalius, M. Kuzavas, J. Blūzas, J. Kutka, J. Balukas, P. Sidlauskas, Andr. Smolskis, Br. Andriūšis, V. Vitkauskas; \$3: A. Cepukas, A. Zinaitis; \$2: V. Pivorūnas, Vl. Ivanauskas, A. Ramanauskas. Iš viso \$217. Nuoširdus ačiū visiems.

KLB Wellando apylinkės valdyba

DETROIT, MICH.

„DAINAVOS“ OPERETĖ. Visuomenė pagėdaujant, gruodžio 10 d. Čikagoje Maria Highschool kartoja didelį pasisekimą susilaukusi lietuviška operetė „Sidabrinė diena“, pastatyta „Dainavos“ ansamblio 1971 m. sidabrinės sukakties proga. Joje liečiamos šių dienų lietuviškosios veiklos aktualios išlankosios pusės. Atrodo, kad Kanados lietuvių organizacijos nesirytą šią operetę pas save atsikviesti. Norintieji ją pamatyti gali pasinaudoti Detroito suteikiama proga — ten minimos operetės kolektyvas gastroliuos š. m. lapkričio 19 d. 3 v. p. p. Crestwood mokyklos auditorijoje. Bilietus platina V. Čižauskas, Antanina Stonienė, V. Pauža ir kt. D. E.

Dviguba našta
— Mano tėvas dabar turės išlaikyti dar vieną žmoną!
— Nejaugi jis turi kelias žmonas?
— Žinoma, ne! Bet užvakar vedė mano brolis, ir dabar tėvas turės rūpintis ne tik mano žmona, bet ir mano brolio žmonos išlaikymu.

Neklausus vyras

— Šiandien įstojau komunistų partijon, — sako vyras savo žmonai Kaune. Pastaroji nepatenkinta sako:
— Tu vis manęs neklausai! Aš tau seniai sakau, kad nusi-pirk turės rūpintis ne tik mano žmona, bet ir mano brolio žmonos išlaikymu.

S Y P S E N O S

Žydo prašymas

Daug pasidarbavęs Rusijos žydas revoliucijai buvo pakviestas pas Staliną. Pastarasis, norėdamas jį apdovanoti, paklausė, ko norėtų. Žydas sakėsi esąs laimingas, kad galėjo prisidėti prie komunistų revoliucijos laimėjimo, ir nieko daugiau nenorėjo. Stalinas dar kartą liepė žydų pareikšti savo norą, nes valdžia turi apdovanoti visus veikėjus. Pagaliau žydas tarė:
— Jeigu taip, tai prašyčiau duoti vizą Amerikon...

Atėmė leidimą

— Iš manęs atėmė vairuotojo teises.

Už ką?

— Rado permažai kraujo alkoholyje.

Ginčas gatvėje

Eina du vaikai Vilniuje iš mokyklos ir ginčijasi. Vienas sako, kad 14 + 27 = 41, kitas

— ne. Pamatę stovintį milicininką, uinea pasiklausti.

— Nežinau, — atsako milicininkas. Pamatęs, kad vaikai stebisi atsakymu, pasiaiškino:

— Manęs nemokė sudėti, o tik atimti. Trupmenų irgi nemokė; kas nesidalija — prageri.

Žmona ir automobilis

— Ką tau pasakytų žmona, jei pirktum automobilį?

— Žiūrėk į šviesoforą, žiopy! Greičiau! Lėčiau! Neįvažiuok į traktorių! Suk čia. Ne, ten suk! Dieve mano, kada tu išmoksi vairuoti?...

Užtikrinimas

Seimininkė, samdydama naują tarnaitę.

— Ar esi gerai susipažinusi su virtuve?

— Galite ponio būti rami. Per dvejus metus tarnavau dvidešimtyje vietų ir įgijau patyrimo.

Parinko Pr. Aš.

ARKA-London

776 DUNDAS ST. E., LONDON, ONTARIO Tel. 453-0820

- DOVANOS • KNYGOS • ĮVAIRIOS PREKĖS
- "ASTRO" KELIONIŲ BIURO AGENTAS
- SIUNTINIAI Į RYTŲ EUROPA

SPECIALUS PRANEŠIMAS:

Mes siunčiame dovanų siuntinius į Lietuvą —
10 skarelė (31"x31" dydžio) tik už \$75.75
(į tą kainą įeina maitas, skarelės, oro paštas)
5 mažos (31"x31") ir 5 didelės (36"x36") skarelės tik už \$86.75
(įeina visi mokesčiai, skarelės, oro paštas)

BALIO MASKELIŪNO

DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 479-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą. • Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

- Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
- Statom ir taisom antenas •
- Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE

SPECIALŲS GAMINIAI KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR STREET WEST (PRIE KEELER POZEMINIO STOTI) YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL (SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH IR 27 KELIAS) HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maitos: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, baldai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavoje galim pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirmą pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas. Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1974 svarų grynų svorio. Turime parodvinių įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga patirtika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AUTOMASINŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS ir SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Dirbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

FLORIDA kviečia

Šiuo metu ten maloniausias vasaravimo laikotarpis.
Jūsų laukia vandenynas ir palmės. Kreipkitės į jums žinomą lietuvių vasarvietę:

NORWYN Apts., 126 Ocean Dr.,
— MIAMI BEACH, FLA. 33139, USA —

Mes turim erdvesnių ir brangesnių • Telefonas (

TORONTONT

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Lapkričio 13 d. iš parapijos bažnyčios palaidotas a. a. Bronius Steponaitis. Prieš pustrėčių metų mirė jo žmona. Abu daug nuosirdumo ir pagalbos yra parodę parapijai sunkiose valandose. Velionies sūnui adv. Henrikiui, šeimai, giminiams čia ir Lietuvoje gili užuojauta.

— A. a. Broniaus Steponaičio šviesiam prisiminimui, vietoje gėlių, Anapilio statybai aukojo po \$25: A. Šimkuvienė ir J. Dubilevičius, \$20: M. D. Reginos.

— Anapilio sodyboje formuojamos salės sienos. Statybai aukojo po \$100: J. M. Bacevičiai ir dar dvi šeimos, kurios pagėdavo neskelbtį spaudoje; po \$50: T. V. Adomoniai ir J. J. Kelaitis.

— Šį sekmadienį pamaldų metu KLB Toronto apyl. valdyba rinko metinius solidarumo įnašus.

— Parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų vyksta kavutės. Jas organizuoja kat. moterų draugija.

— Tradicinis parapijos choro poūvis — šį šeštadienio vakarą par. salėje.

— Pamaldos: antradienį už p. Agurkio šeimos mirusius; sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Aleksą Domeiką, 11 v. už a.a. Mykolą Gvidį, 12 v. už Visockų šeimos mirusius.

— Šį šeštadienį, 9 v.r., pamaldos už a. a. Mariją ir Vladą Bytautis.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v.v., konfirmandų pamoka.

— Pamaldos sekmadienį — 9.30 v.r. — Lapkričio 26, sekmadienį, 9.30 v.r., mirusių minėjimo pamaldos su kv. Komunija ir Sv. Jono liuteronų kapinių lankymas. Apmąstymas kapinėse prasidės apie 11.15 v.r.

I Toronto švietimo vadybą antrojo apylinkės (Parkdale) kandidatuoja Stasys Jokūbaitis. Rinkimai bus gruodžio 4 d. Rinkiminėje brošiūroje paskelbta jo programa, keletas paskaitinčių sakinių įvairiomis kalbomis ir trumpa kandidato biografija. Šiuo metu jam labai reikalinga įvairi rinkiminė talka. Būstinės adresas: 2063 Dundas St. W., tel. 533-0506.

Kalėdiniai atvirukai, piešti liuteronų dailininkų ir kitokie, su lietuviškais tekstais jau gaunami "T2" administracijoje.

VIENINTELIS KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymėlių jūdės, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. NPT, R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ISNUOMOJAMI nuo gruodžio 1 dienos du kambariai ir virtuvė antrame aukšte; be baldų, tik virtuvėje yra šaldytvas ir virimo krosnis. Skambinti tel. LE 4-3470

BLOOR — JANE, prie gero susisiekimo ir parduotuvių, ramiame ir šviesiame name išnuomojami su baldais du kambariai (mažesnis ir didesnis) mėgstamiems ramybėje asmenims. Susitarus galima būtų pasinaudoti virtuve ir garažu. Tel. 763-1332.

JIESKOME PENSININKO, norinčio gyventi prie šeimos. Sutinkame prižiūrėti, apskalbti, paruošti valgi. Skambinti tel. 766-5857.

JIESKOME PATYRUSIŲ SIUVĖJŲ (moterų). Norinčios dirbti prašomos skambinti Antanui Dūdai telefonu 362-3207.

ISNUOMOJAMAS 3 kambarių butas III-me aukšte su baldais. Tinkamas 1 ar 2 asmenim. Tel. 535-4905.

PARDUODAMAS NAUJAS MŪRINIS NAMAS, 3 miegamieji, elektrinis šildymas. Labai gražus ir geroje gatvėje (Collingwoode). Mažas įmokėjimas. Skambinti: Wasaga Beach 705-429-2387.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

MORTGICIAI dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortgicijus prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronto.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūšių, kiemų ir perkaustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR ST. W.,
kampas Bloor-Durie gatvių
Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pumetimai, dažymas, perukai ir t.t. Priėmamos kainos.

Prisikėlimo par. žinios

— Mirus a.a. Broniui Steponaičiui, nuosirdžiai užjaučiame Henriką ir Dalią Steponaičius bei artimuosius; mirus a.a. Julijonui Šalkauskiui, Alonai Laugalienei ir Broniui Folerui, — nuosirdžiai užjaučiame šeimų narius ir artimuosius.

— Aukšinio vedybų jubilėjaus proga nuosirdūs sveikinimai Leonui ir Elenai Gotceitams.

— Mišios: ketvirtad. 8.20 v. — už a.a. A. Pabedinską, užpr. K. B. Pabedinską iš Čikagos; šeštad. 8.30 v. — už a.a. J. Žeką, užpr. J. B. M. Žeką; 9 v. — specialia intencija, užpr. V. O. Anskį; 9.30 v. — už šeimos mirusius, užpr. A. Č. Pažerūnų; sekmad. 9 v. — už a.a. M. Stungurienę, užpr. E. Stungurį; 11.15 v. — už a.a. J. Martinaitį, užpr. S. Martinaitienę; 12.15 v. — už šeimos mirusius, užpr. E. Aukštakalnienę. Vėlinių novenos Mišios aukojamos kasdien per visą lapkričio mėn. 8 v.r.

— Nuosirdi padėka: kun. J. Vaišniui, SJ, už talką bažnyčioje ir aktualų pamokslą; Toronto Liet. Golfo klubui už \$25 auką; S. Pacevičienei ir Sears-Dervinytei už pritaikomosios parodos metu parapijos patalpoms papuošti įteiktas dovanas.

— Religinis kursas suaugusiems tema "Bažnyčios įstatymai ir modernaus kataliko sąžinė" — lapkričio 15, trečiadienį, 7.30 v.v. ateitininkų kambarį, šalia banko.

— Seimų lankymas tęsiasi Westone.

— Praėjusį sekmadienį prie bažnyčios buvo išdalinti vokeliai Liet. Bendruomenės solidarumo įnašui su rinkti. Šį sekmadienį per Mišias vokeliai su įnašu įmetami į rinkliavų krepšelius.

— Parapijos choro repetitijos, pirmosios Komunijos, religijos pamokos vaikams ir lituanistinis seminaras vyksta reguliariai įprastu laiku.

— Tradicinė choro arbatėlė — šį šeštadienį, 7.30 v.v., Parodų salėje. — Dėvėtus drabužius išpardavimui prašom gabenti betkada į par. raštinę. Jų išpardavimas — gruodžio 2 d.

— Uždaros savaitgalio rekolekcijos vyrams ir jaunimui — gruodžio 1-3 d.d. Vyrų registruojasi pas J. Sarūną 537-6615, o jaunimas — pas V. Kolyčų 654-5481. I moterų rekolekcijas lapkr. 24-26 d.d. registracija jau baigta.

— N. Metų sutikimas šios parapijos salėje bus ruošiamas par. tarybos jaunimo sekcijos. Bilietus jau dabar galima rezervuoti pas V. Tasecką 535-6659.

— Susituokė: Arvydas Stonkus ir Judith Kerr, Marius Grinius ir Aldona Kairytė.

Reportažą apie etnines Kanados grupes paskelbė dienraštis "Star" lapkričio 11 d. laidoje. Rašoma, kad Kanadoje esama apie 130 periodinių leidinių įvairiomis kalbomis. Daugiausia minimi gausių grupių laikraščiai — italų, vokiečių, lenkų ir kt. "T. Žiburiai" reportažą nemini, bet didelę įvairių laikraščių nuotraukų matyti ir jų įvairių ryškioje vietoje.

A. a. Bronius Steponaitis, 58 m., mirė lapkričio 10 d. Our Lady of Mercy ligoninėje. Velionis kilęs nuo Eržvilko. Prieš pustrėčių metų mirė jo žmona Vera Steponaitienė, pasižymėjusi lietuvių tarpe labiausiai veikia. Velionis aktyviai reikėsi parapijos gyvenime, buvo Sv. Jono Pašalpinės Dr-jos narys. Buvo pašarvotas Turner ir Porter laidotuvių namuose. Abu vakarus kopyčia buvo pilnutėlė lankytojų. Laidotuvių pamaldose Sv. Jono Kr. šventovėje dalyvavo labai daug tautiečių. Palaidotas lietuvių kapinėse Anapilyje. Velionimi sunkios ligos metu ir jo laidotuvių rūpinosi vienintelis sūnus adv. Henrikas su žmona Dalia.

"T2" rėmėjai. Juozas Čepaitis atsiuntė \$25 auką, o S. Jokubilius iš Delhi — \$5 (vietoje kalėdinių atvirukų). Kun. P. Kairiūnas iš Kalgaro atsiuntė rėmėjo prenumeratą \$50 už penkerius metus į prėkį. Dėkojame duosnims rėmėjams.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami
- Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai
- Silkės ir rūkyta žuvis • Švieži ir kepti paršiukai
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena
- Importuoti maisto gaminiai
- — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —
- — NEMOKAMAS PRISTATYMAS —

TORONTO "ŠATRIJOS" IR "RAMBYNO" TUNTŲ SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

lapkričio 18, šeštadienį,
Prisikėlimo parapijos salėje
rengia tradicinius

ŠOKIUS-BAZARA

Pradžia: BAZARO — 12 v., ŠOKIŲ — 7 v. v.

- Bufetas veiks nuo 12 v. Bus šiltų valgių ir įvairių gėrimų.
- Programą atliks Stepono Kairio muzikinis vienetas.
- Šokiams gros Al. DIMSKIO orkestras.

IEJIMAS I ŠOKIUS:
suaugusiems — \$2.50,
studentams — \$1.00
Skautų tėvų k-tas

Visi į naujai atremontuotus LIETUVIŲ NAMUS

LAPKRIČIO 25, šeštadienį, 7 val. vakaro,
TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 BLOOR ST. W.,

rengiamas JUNGTTINIS RUDENS

BALIUS

Veiks bufetas su stipriais ir silpnais gėrimais bei užkandžiais.

Mėninę programą atliks akordeonistai — Algis Kaminskis ir

Edvardas Norkus. • Šokiams gros ESTŲ ORKESTRAS.

Rengia — Sporto klubas "VYTIS" ir VI. Pūtvio šaulių kuopa.

I E J I M A S suaugusiems — \$2.50,
studentams ir pensininkams — \$1.50

Solistė Gina Čapkauskienė

Arkivyskupo Jurgio Matulaičio

MINĖJIMAS

KONCERTAS – VAKARIENĖ

GRUODŽIO 3, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Prisikėlimo parapijos salėje

Paskaita apie arkiv. J. Matulaitį — kun. prof St. Yla

Koncertas — solistė Gina Čapkauskienė,

akompaniatorė Dalia Viskontienė.

Auka — \$15.00 porai (\$7.50 asmeniui)

Bilietai gaunami Lietuvių Vaikų Namuose. Tel. 534-5773

Rengėjai: Nek. Pr. Marijos seserų rėmėjai

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI.

T. O'Donohue, Toronto miesto valdybos narys, šešerius metus dirbęs savivaldybėje, kandidatuoja į miesto burmistru. Lapkričio 10 d. sušaukė etnines spaudos konferenciją, kurioje pristatė savo žmoną Aldoną Gvazdaitę ir savo rinkiminio vajuos štabą. Jam, kaip ateiviui iš Airijos, esančios artimos imigrantų problemos. Jei bus išrinktas burmistru, palaikys glaudžius ryšius su etninėmis grupėmis per savaitines konferencijas, rūpintis, kad gautų paltpas etninę spaudą ir Community Folk Arts Council. Pasiskakė prieš b-žnyčių apdėjimą mokesčiais. Kaip inžinierius, esąs pasiryžęs rūpintis miesto viešaisiais darbais, kad gyventojai nestokotų darbo, kovoti su miesto teršimu, padėti pensininkams ir t.t. Jo rinkiminis vajuos pradeda įsisiūbuoti. Isteigtos net šešios rinkiminės būstinės. Lietuviams artimiausia būstinė yra 1090 Bloor St., tel. 537-9572.

Prof. A. Ramūnas lapkričio 8 — 11 d.d. dalyvavo pedagoginiame kongrese Toronte ir visuomenės posėdyje skaitė paskaitą "Education for the Future". Kongresą surengė Ontario švietimo ministerija, sukvietusi apie 1000 dalyvių iš visų provincijų švietimo šakų. Daugiausia buvo gvildenama naujoji švietimo sistema.

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros

įrengimo darbus Toronte

923-7194. Sav. A. Čeponis

Jaunųjų dailininkų — Kestutis Gužas ir Romo Astrausko dailės paroda Prisikėlimo Parodų salėje atidaroma lapkričio 15, trečiadienį, 8 v.v. Ją atidarys kandidatas į burmistru T. O'Donohue. Paroda dar bus galima aplankyti šeštadienį 10 v.r. — 5 v.p.p. ir sekmadienį 10 v.r. — 7 v.v.

Toronto lietuvių komitetas lapkričio 19, sekmadienį, 4 v.p.p. Prisikėlimo salėje ruošia iškilmingą pobuvį savo bičiuliui T. O'Donohue, kandidatui į miesto burmistru. Pobuvio tikslas — paremti šio kandidato rinkiminį vaju. Italai, graikai ir kitos tautybės tokius pobuvius suroošė jau anksčiau. Lietuvių komitetas kviečia visus tautiečius dalyvauti šiame pobuvyje. Pakvietimo kaina — \$10. Kitur pakvietimai buvo brangesni.

Klevalando tautinių šokių grupės "Grandinėle" koncertas įvyks šį sekmadienį, lapkričio 19 d., 3 v.p.p., Mohawk College auditorijoje 135 Fennell St. W. Hamiltone. Bilietų bus galima gauti prie įėjimo. Rengėjai kviečia visus dalyvauti. "Grandinėle" pasirodys su visai nauja programa. Ji su dideliu pasisekimu lapkričio 4-5 d.d. koncertavo Filadelfijoje ir Niujorke.

KLB Toronto apylinkės solidarumo įnašas bus renkamas 1972 m. lapkričio 19 d. visose parapijose pamaldų metu. Be to, galima sumokėti "Paramoje". Prisikėlimo bankelyje ir apylinkės valdybai. Jauskime pareigą paremti tautinę veiklą.

Apylinkės valdyba

Ligoniai. T. Manglicienė sveikatai patikrinti paguldyta Women's College ligoninėje. Po automobilio nelaimės Bramptono ligoninėje gydos T. Renkauskienė. Toje pat nelaimėje buvo sužeisti D. Renkauskas ir dr. Pragulickas iš Detroito.

Turiu didelį pasirinkimą modernių namų

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.

• Pirkėjams sąžiningas patarnavimas. •

R. Stasiulis Tel. 249-7691

Namų — 241-5181

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ

ARNOLD'S MEAT MARKET

259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. Tel. 445-6031
(Warden & Ellesmere)

Parduodama įvairiais kiekiais šviežia pirmos rūšies A1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama dėti į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiavus galima išsirinkti. Nemokamas pristatymas.

MONTREALQUE

Lapkričio 25, šeštadienį, 7 v.v., Aušros Vartų parapijos
salėje rengiamas LIETUVOS KARIUOMENĖS atsteigimo

54 METŲ
SUKAKTIES **MINĖJIMAS**

- Pritaikytą žodį pasakys kūrėjas-savanoris Antanas Šukys.
- Mėninę programą atliks solistas A. Keblys ir vyrų oktetas. Diriguos ir pianinu palydės ponis M. Roch. • Bus duodama kava su užkandžiais • Veiks bufetas, bus loterija ir šokiai.

Įėjimo auka — \$2, jaunimui ir studentams — \$1. Pradžia 7 v. v. Rengėjų komitetas

Šv. Kazimiero par. žinios

— 1913 m. sausio 1 d. buvo oficialiai įsteigta pirmoji Kanados lietuvių Sv. Kazimiero parapija. Ją tuomet sudarė apie 700 asmenų. Dabartinę mūsų gražioji šventovė liudija kiekvienam praeiviui, kad už Atlanto, prie Baltijos jūros, yra tokia pat graži Lietuva. Mes, kazimieriečiai, tuo didžiuojamės ir stengiamės tą dvasią perduoti jaunajai kartai. Šia proga tebūnie leista priminti žymius Montrelio lietuvių veikėjus M. Arlauskaitės žodžius, parašytus laiške: "Ir mano gyslose teka toks pat lietuviškas kraujas, kurį mano tėveliai atsivežė iš tolimos Lietuvos. To krašto aš niekad nemačiau ir jo nepažįstu, bet aš jį myliu karštai, ir tai darysiu, pakol mano širdis plaks krūtineje."

— Gruodžio 31 d. mūsų svetainėje ruošiamas iškilminga vakarienė parapijos 60 metų sukakčiai paminėti. Tai bus kartu ir N. Metų sutikimas. Visi parapijiečiai ir svečiai kviečiami dalyvauti. Bus pagerbti parapijos įsteigėjai ir darbuotojai. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto. Imantiems 10 bilietų rezervuojami stalai. Bilieto kaina — \$5, jaunimui — \$2.50.

— Lapkričio 5 d. 11 v. pamaldos buvo atlaikytos už Sv. Onos Dr-jos nares. Po pamaldų jos sukalbėjo Rožinį ir turėjo metinį susirinkimą.

— Metinė loterija paaukojo: broliai Mileriai \$20 ir dvi bonkas gėrimų, p.p. Narusevičiai — elektrinį gražtą, J. Valiulis — įvairių gėrimų. — Ch. Ambrasas pripažintas visiškai pasveikusi.

Aušros Vartų par. žinios

— K. L. K. Moterų Draugijos Montrelio skyrius rengia dvidešimtmečio balių gruodžio 2 d., 7 v.v., AV par. salėje. Programą atliks Kleve-lando Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras, vadovaujamas O. Mikulskienės, solistė Irena Grigaliūnaitė ir melodeklamatorė Vilija Nasvytytė. Po programos — šilta vakarienė, baras, loterija ir šokiai. Sekmadienį, gruodžio 3 d., 11 v.r., iškilmingos Mišios, kuriose, šalia parapijos choro, dalyvaus ir Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras. Salėje — iškilmingas posėdis ir viešnios iš Toronto — centro valdybos pirmininkės dr. O. Gustainienės paskaita: "Lietuvių tautos charakterio pagrindiniai bruožai". Po paskaitos — vaišės. Organizacijos bei visuomenės maloniai kviečiamos šioje neeilinėje šventėje dalyvauti.

— Siemet šeštadieninę mokyklą

yra 811 Cherrier ir St. Hubert gatvių kampe, prie Metro-Sherbrooke stoties. Mokyklos vedėja — G. Gedvilienė. Tel. 366-6910.

— Choriškai ruošiasi metiniam koncertui lapkričio 18 d., 7 v.v., AV par. salėje. Kviečia visus atsilankyti.

— Lapkričio 4 d. po sunkios ligos mirė Adele Milakienė. Reikiame gilią užuojautą Julii Milakniui, sūnui ir giminiams. Lietuvoje mirė V. Eferdienės sesuo Leokadija Paštukienė.

— Lankėsi kun. G. Kijauskas, jėzuitų provincijolas, ir seselės iš Putnamo — sesuo vyresnioji Margarita, Eugenija Lukošūtė ir Scholastika. Šį savaitgalį mūsų seselės Paulė ir Teresė su grupe ateitininkų išvyko į Ročesterį.

— Užpraėjusį sekmadienį surinkta \$212.83. Vokeliais įteikė A. Kličius \$10, H. Cote \$10, Teresė Freidankienė \$5, A. Viskantas \$5. Parapijos mokesčių sumokėjo J. Krutjelskis, T. Lauraitis, O. J. Kuprevičiai ir P. Plipolis.

Lietuvos kariuomenės šventė bus paminėta lapkričio 25, šeštadienį, 7 v.v., AV par. salėje. Kalbės nepriklausomybės kovų dalyvis Vyčio kryžiaus žymūnas Antanas Šukys, parašęs knygą "Trys mediniai ir du geležiniai kryžiai". Bus ir mėninė programa (žiūr. skelbimą). Lapkričio 26, sekmadienį, abiejose lietuvių šventovėse bus specialios pamaldos. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Šventę rengia kūrėjai-savanoriai, kariai veteranai ir šauliai. Jie kviečia visus Montrelio tautiečius dalyvauti.

Šeštadieninė mokykla. Tėvų Diena — lapkričio 25 — nuo 11 v. r. iki 1 v.p.p. Nuo 11 iki 12 v. r. lietuvių lankymasis klasėse, o nuo 12 iki 1 v. individualūs pasikalbėjimai su mokytojais. Metinis tėvų susirinkimas — lapkričio 26, sekmadienį, po 11 v. pamaldų AV par. salėje. Kalėdų eglutė — gruodžio 17 d., 2 v. p.p. AV par. salėje.

Neeilinis savaitgalis bus gruodžio 2-3 dienomis: KL Katalikų Moterų Draugijos Montrelio skyrius minės savo veiklos dvidešimtmetį. Šeštadienį bus sukvietinami balius, o sekmadienį — pamaldos ir iškilmingas aktas AV par. salėje. Tikimasi, kad visuomenė gausiai dalyvaus iškilinėse. Programą žiūr. AV par. žiniose.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907-A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių.

atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"